

Migratieradar Asiel zomer 2025

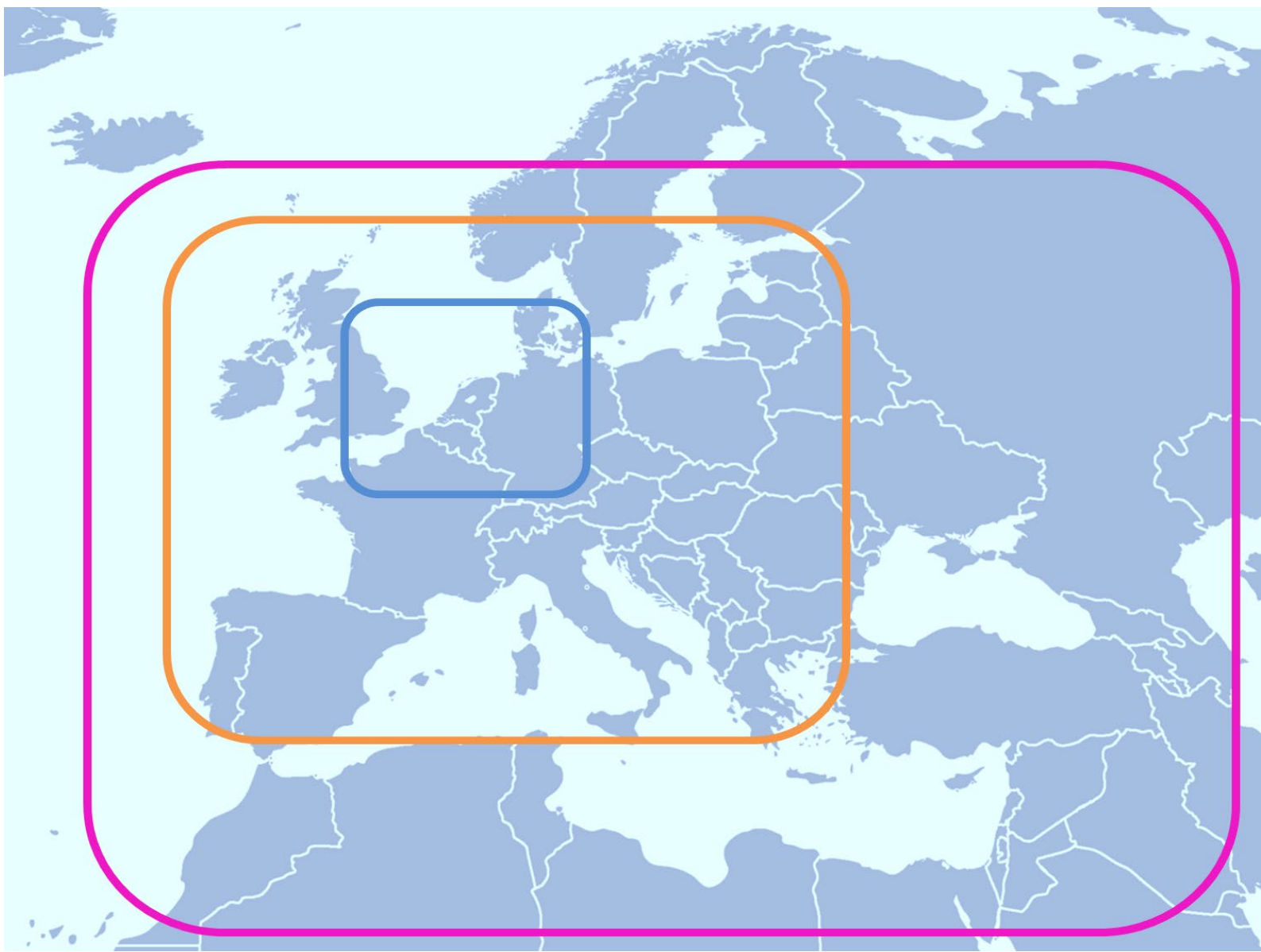
Verwachting van asiel gerelateerde migratie en ontwikkelingen
in januari tot en met april 2025

Koninklijke Marechaussee

Immigratie- en Naturalisatiedienst
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Colofon

titel	Migratieradar Asiel zomer 2025: Verwachting van asiel gerelateerde migratie en ontwikkelingen in januari - april 2025
status	Openbaar
auteurs en redactie	IND/SUA/O&A
coauteurs	Team Onderzoek en Expertise Land en Taal (TOELT) van de IND Koninklijke Marechaussee (KMar)
contactgegevens	IND SUA Onderzoek & Analyse Ministerie van Asiel en Migratie Immigratie en Naturalisatiedienst Turfmarkt 147 2511 DP Den Haag Postbus 16275 2500 BG Den Haag migratieradar.oena@ind.nl

Inhoud

1	INLEIDING.....	5
1.1	AANLEIDING EN DOELEN	5
1.2	BRONNEN EN METHODEN	5
1.3	OPBOUW MIGRATIERADAR	5
2	VERWACHTINGEN	6
2.1	PUSHFACTOREN	6
2.2	POLITIEKE ONTWIKKELINGEN BINNEN EUROPA	6
2.3	PROGNOSE	6
3	RELEVANTE ONTWIKKELINGEN IN HERKOMST- EN TRANSITLANDEN.....	7
3.1	ZUID-AMERIKA	7
3.1.1	Colombia (top 10 land)	7
3.2	SUB-SAHARA AFRIKA	8
3.2.1	Eritrea (top 10 land).....	8
3.2.2	Nigeria (top 10 land).....	9
3.2.3	Somalië (top 10 land).....	9
3.3	NOORD-AFRIKA	10
3.3.1	Algerije (top 10 en transitland).....	10
3.3.2	Libië (transitland).....	10
3.3.3	Marokko (top 10 en transitland).....	11
3.4	AZIË	11
3.4.1	Afghanistan (top 10 land).....	11
3.4.2	Pakistan (top 10 land).....	12
3.5	MIDDEN-OOSTEN	13
3.5.1	Egypte (transitland)	13
3.5.2	Syrië (top 10 land).....	14
3.5.3	Turkije (top 10 en transitland)	15
3.6	EUROPA	15
3.6.1	Belarus (transitland)	15
4	OVERZICHT ROUTES.....	16
4.1	VIA WELKE ROUTES KOMEN ASIELZOEKERS NAAR NEDERLAND?.....	16
4.2	EERSTE ASIELAANVRAGEN OP NEDERLANDSE LUCHTHAVENS.....	17
4.2.1	Extra-Schengen routes.....	19
4.2.2	Intra-Schengen routes.....	20
5	ONTWIKKELINGEN IN EUROPA	21
5.1	(BELEIDS)ONTWIKKELINGEN IN EUROPA.....	21
5.1.1	Samenwerking Frontex met Bosnië-Herzegovina	21
5.1.2	Ondersteuning Jordanië.....	21
5.1.3	Voorstel terugkeerverordening.....	21
5.1.4	Steun voor Egypte	22
5.1.5	EU-lijst veilige landen van herkomst.....	22

5.2	(BELEIDS)ONTWIKKELINGEN IN EUROPESE LANDEN.....	22
5.2.1	<i>Grenscontroles binnengrenzen</i>	22
5.2.2	<i>België</i>	23
5.2.3	<i>Finland</i>	23
5.2.4	<i>Italië</i>	23
5.2.5	<i>Oostenrijk</i>	23
5.2.6	<i>Polen</i>	23
5.2.7	<i>Portugal</i>	24
5.2.8	<i>Verenigd Koninkrijk</i>	24
5.3	ASIELAANVRAGEN IN DE EU+’	25
5.3.1	<i>Asielaanvragen</i>	25
5.3.2	<i>Kenmerken aanvragers</i>	26
6	ONTWIKKELINGEN IN NEDERLAND	29
6.1	(BELEIDS)ONTWIKKELINGEN IN NEDERLAND.....	29
6.1.1	<i>Aanpassing landenbeleid</i>	29
6.1.2	<i>Terugkeer naar Syrië</i>	29
6.1.3	<i>Verlengen beslistermijn</i>	30
6.1.4	<i>Grenscontroles</i>	30
6.2	EERSTE ASIELAANVRAGEN	30
6.2.1	<i>Nationaliteiten</i>	31
6.2.2	<i>Asielaanvragen van alleenstaande/-reizende minderjarigen</i>	35

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelen

Asielmigratie is een complex fenomeen. Politici, beleidsmedewerkers en uitvoeringsinstanties in de migratieketen hebben behoefte aan een zo goed mogelijk inzicht in deze migratievorm. Daarnaast bestaat de behoefte aan onderbouwde verwachtingen, waardoor uitvoeringsorganisaties in de asielketen zich mogelijk kunnen voorbereiden op wat er de komende periode kan gebeuren. Een aantal producten geeft al dergelijke inzichten en/of verwachtingen. Zo publiceert DG Migratie een prognose voor het aantal asielaanvragen dat Nederland de komende jaren kan verwachten en stelt deze zo nodig bij.¹ Ook publiceert de IND iedere maand het aantal asielaanvragen in Nederland van de voorgaande maand² en publiceren de EUAA en Eurostat cijfers van de aantallen asielaanvragen in de EU(+). Frontex rapporteert over irreguliere migratie aan de Europese buitengrenzen, terwijl het Ministerie van Buitenlandse Zaken en TOELT rapporteren over de situatie in herkomst- en transitlanden van asielzoekers. Deze informatie wordt veelal afzonderlijk aangeboden. De Migratieradar Asiel brengt de diversiteit aan ontwikkelingen samen om de aantallen asielaanvragen van de afgelopen maanden te duiden, in perspectief te plaatsen, en een verwachting voor de komende maanden te formuleren. Aan de verwachtingen kunnen geen rechten worden ontleend.

1.2 Bronnen en methoden

Voor een helder beeld van de asielinstroom in Nederland zijn in de Migratieradar ontwikkelingen in diverse werelddelen en op diverse terreinen, zoals politiek, migratiebeleid, maatschappelijke impact en de recente asielinstroom, samengebracht. Kwalitatieve ontwikkelingen zijn verzameld uit politieke stukken, nieuwsbrieven, mediaberichten en rapportages. Daarnaast worden waar mogelijk signalen meegenomen uit het Signaleringsoverleg asiel,³ (ad hoc) onderzoeken van de afdeling Onderzoek & Analyse (O&A) van de IND en overleggen met andere Europese lidstaten (EUAA Early warning and Preparedness System netwerk, GDISC prognosenetwerk, Blueprint netwerk). Kwantitatieve ontwikkelingen zijn gebaseerd op cijfers uit databases van onder andere de IND, EUAA⁴, Eurostat en de Koninklijke Marechaussee (KMar). Het gebruik van deze gegevens is primair bedoeld om trends weer te geven. De absolute aantallen in de tekst zijn bij eigen berekeningen afgerond op tientallen. In grafieken en onderliggende berekeningen zijn aantallen niet afgerond.

1.3 Opbouw Migratieradar

In hoofdstuk 2 worden de ontwikkelingen die in het rapport zijn beschreven samengebracht, uitmondend in een prognose. De hoofdstukken 3 tot en met 6 geven een overzicht van alle ontwikkelingen en zijn ingedeeld op geografische basis. Hoofdstuk 3 beschrijft relevante ontwikkelingen in een aantal belangrijke herkomst- en transitlanden buiten de EU. In hoofdstuk 4 staan zowel gegevens over de belangrijkste routes voor irreguliere migratie naar Europa, als over de asielaanvragen die na aankomst per vliegtuig in Nederland worden gedaan. Hoofdstuk 5 schetst de ontwikkelingen in de EU en EU-lidstaten wat betreft beleid en aantallen asielaanvragen, hoofdstuk 6 schetst de ontwikkelingen in Nederland.

¹ Ministerie van Asiel en Migratie, Meerjaren productie prognose (MPP).

² IND, Asieltrends.

³ In het Signaleringsoverleg asiel worden eens per twee weken actualiteiten en signalen over irreguliere/asielmigratie gedeeld en besproken door vertegenwoordigers van diverse afdelingen van de IND en relevante ketenpartners.

⁴ Dit betreffen vrij recente, voorlopige en niet gevalideerde cijfers. Hierdoor zouden latere, gevalideerde gegevens (iets) af kunnen wijken van de in dit rapport gerapporteerde.

2 Verwachtingen

Gezien het samenspel tussen vele factoren die in herkomst-, transit- en ontvangende landen van invloed zijn op asielmigratie, is het maken van verwachtingen een complexe aangelegenheid. Dit hoofdstuk kijkt vooruit naar de verwachte verdere ontwikkeling van de situaties in diverse landen en op de routes naar de EU. Ook is er aandacht voor de verwachte asielinstroom in de EU en Nederland.

2.1 Pushfactoren

In de afgelopen periode zijn de push-factoren voor asielmigratie nauwelijks veranderd. Uiteraard hopen veel Europese landen dat door de val van het regime Assad in Syrië er een definitief einde is gekomen aan de asielmigratie vanuit dit land. De situatie is er een half jaar na de machtswisseling echter nog verre van stabiel en het is daardoor onzeker of het aantal asielaanvragen van Syriërs lange tijd laag zal blijven. In andere prominente herkomstlanden van asielzoekers in Nederland zijn de push-factoren voor asielmigratie over het algemeen niet verbeterd: de (geo-) politieke situatie lijkt eerder instabieler te worden. Daarnaast zijn er nog de brandhaarden in Oekraïne en het Midden Oosten die, afhankelijk van het verloop, van invloed kunnen zijn op asielmigratie naar Europa en meer in het bijzonder naar Nederland.

2.2 Politieke ontwikkelingen binnen Europa

De trend binnen de Europese politiek blijft over het geheel genomen gericht op een aanmerkelijke vermindering van het aantal asielzoekers. Zowel vanuit de EU als vanuit diverse regeringen worden stappen gezet om dit te bereiken. Met uitzondering van enkele lidstaten, zoals Spanje en Portugal, wordt er in veel lidstaten vooruitlopend op de invoering van het Asiel- en Migratiepact gewerkt aan restrictievere regelgeving op het terrein van asiel en nareis. Ook zijn er diverse landen die weer (meer of minder complete) grenscontroles uitvoeren. Polen heeft aangegeven de regels van het Asiel- en Migratiepact niet te zullen invoeren. Welke gevolgen dit kan hebben voor de uitvoering van het Pact door de overige lidstaten is (nog) niet helder. Zowel op Europees als bilateraal niveau zijn er contacten met belangrijke landen op de routes richting Europa en/of in de regio van belangrijke herkomstlanden. Deze landen worden vanuit Europa financieel gesteund om zelf het hoofd boven water te houden en tegelijk het doorreizen van potentiële asielzoekers zoveel mogelijk te beperken.

2.3 Prognose

Gezien de aanhoudende push-factoren en het betere (reis-)weer in de zomer en vroege najaar, kunnen we er vanuit gaan dat het aantal asielverzoeken de komende maanden weer zal toenemen. Doordat er onder de huidige omstandigheden veel minder aanvragen van Syriërs zullen zijn, zal het aantal asielverzoeken lager liggen dan in dezelfde periode in 2024. Hoe het effect van de diverse grenscontroles binnen Europa op het aantal aanvragen in Nederland precies zal zijn is moeilijk in te schatten. Plotselinge oplevingen of dalingen, zoals we in mei zagen bij Eritreeërs, kunnen we meestal niet vooraf zien aankomen. Op hoeveel asielzoekers Nederland moet rekenen is nooit exact te voorzien. Op basis van hetgeen we nu (eind juni 2025) weten verwachten we dat het aantal Syriërs de komende tijd redelijk stabiel zal blijven (+/- 5%), terwijl de overige nationaliteiten over het hele tertaal mogelijk 15 tot 20 % kunnen toenemen. Het aantal eerste asielaanvragen wordt daarom voor het tweede tertaal geraamd op ongeveer 7300 (+/- 5%).

3 Relevante ontwikkelingen in herkomst- en transitlanden

Verschiedende factoren spelen een rol wanneer mensen binnen hun land ontheemd raken of besluiten te emigreren. Uit wetenschappelijke bronnen blijkt dat de veiligheidssituatie in een land de grootste invloed heeft op de keuzes van asielmigranten ten aanzien van vertrek, doormigratie en waar zij zich (uiteindelijk) vestigen.⁵⁶

In dit hoofdstuk worden relevante ontwikkelingen uit met name de maanden januari tot en met april van 2025 in een aantal herkomst- en/of transitlanden⁷ beschreven die van invloed zouden kunnen zijn op de asielinstroom naar Europa, dan wel naar Nederland. Niet alle ontwikkelingen zullen op korte termijn impact hebben op de asielinstroom in Nederland, ze zijn wel van belang voor het actuele beeld. Verder zijn sociale netwerken⁸ en de financiële situatie van (potentiële) asielmigranten van invloed op de beslissing om te emigreren/vluchten.⁹ In dit hoofdstuk zijn de landen in alfabetische volgorde per regio gerangschikt. De regio's zijn achtereenvolgens Zuid-Amerika, Sub-Sahara Afrika, Noord-Afrika, Azië, het Midden-Oosten en Europa. De besproken landen zijn gekozen omdat hun inwoners behoren tot de top 10-nationaliteiten van asielaanvragers in Nederland of omdat het belangrijke doorreislanden zijn op weg naar Europa en Nederland.

3.1 Zuid-Amerika

3.1.1 Colombia (top 10 land) ¹⁰

In de periode januari-februari 2025 is het geweld in verschillende regio's van Colombia geïntensifieerd. Geweld tussen verschillende niet-statelijke actoren heeft ertoe geleid dat meer dan 695.000 burgers slachtoffer werden van onder meer gedwongen verplaatsing, van lockdowns en van beperkingen in de mobiliteit. De cijfers passen bij een trend waarbij steeds meer burgers geraakt worden door gewelddadige acties van gewapende groeperingen (waaronder gewapende stakingen¹¹), onderling geweld tussen deze groepen, het gebruik van explosieven en doelgericht geweld tegen burgers.¹² Eind april publiceerde de Ombudsman zorgelijke cijfers over gender gerelateerd geweld. Tussen 1 januari en 2 april 2025 vonden er 123 gevallen van femicide plaats, 79 pogingen tot femicide en 19 moorden op leden van de LHBTI+-gemeenschap. Ook werden er 5.307 gevallen van huiselijk geweld tegen vrouwen geregistreerd. De Ombudsman riep de autoriteiten op om zich meer in te zetten voor preventie, bescherming en toegang tot justitie voor alle slachtoffers.¹³ Dit, in combinatie met het feit dat de Paz Total plannen van president Gustavo Petro niet leiden tot¹⁴ meer vrede en minder geweld en dat de cocaïneproductie enorm toegenomen is¹⁵ (sommige experts zien een verband tussen de twee), heeft ertoe geleid dat het vooral Colombia's burgers zijn die de prijs betalen voor het beleid van de huidige regering.¹⁶

⁶ Verwey-Jonker Instituut, 2023. Invloed asielbeleid op migratie naar Nederland: Wetenschappelijke inzichten in migratiedrivers, p. 4.

⁷ In grote lijnen is gekeken naar de 20 landen waar de grootste aantallen asielzoekers in Nederland vandaan komen.

⁸ Verwey-Jonker Instituut, 2023. Invloed asielbeleid op migratie naar Nederland: Wetenschappelijke inzichten in migratiedrivers, p. 5.

⁹ IOM, s.a. Using big data to estimate migration "push factors" from Africa, p. 105.

¹⁰ Bron voor deze en andere vlaggen in dit rapport is de website Flagpedia, url

¹¹ De gewapende groepering dwingt alle burgers tot een staking waarbij dus niet gewerkt mag worden en kinderen ook niet naar school mogen. Dit kan gebeuren als reactie tegen een handhavingsactie vanuit de overheid gericht tegen de desbetreffende gewapende groepering.

¹² OCHA, Colombia: Informe de situación humanitaria 2025 - enero a febrero de 2025 (publicado el 21 de marzo de 2025), url, geraadpleegd 15-05-2025

¹³ Defensoría del Pueblo, 123 feminicidios en tres meses, la violencia de género no da tregua, 29-04-2025, url, geraadpleegd 15-05-2025

¹⁴ SWI, Escalada de violencia en Colombia pone en duda la «paz total» de Petro, 22-01-2025, url, geraadpleegd 15-05-2025

¹⁵ UN, Resultados del monitoreo a cultivos de coca hecho en 2023 no son ajenos a presión global por aumento de la demanda, 18-10-2024, url, geraadpleegd 15-05-2025; UNODC, Monitoreo de Territorios con Presencia de Cultivos de Coca 2023. Resumen Ejecutivo, 18-10-2024, url, geraadpleegd 15-05-2025

¹⁶ El Cronista.co, Tierra de coca: La Paz Total de Petro y la ruina de Colombia, 27-10-2024, url, geraadpleegd 15-05-2025

3.2 Sub-Sahara Afrika

3.2.1 Eritrea (top 10 land)

Sinds de vorige Migratieradar is de binnenlandse politieke situatie in Eritrea niet veranderd. Daarom blijven de belangrijkste redenen voor mensen om dit land te ontvluchten onverminderd van kracht.

De spanningen tussen Eritrea en Ethiopië zijn nog steeds hoog, ook al is er formeel geen sprake van een oorlog. President Isaias van Eritrea blijft de ambitie van de Ethiopische premier Abiy om toegang te krijgen tot zee tegenwerken en wordt hierin gesteund door president el-Sisi van Egypte.¹⁷ Daarnaast is Eritrea nog steeds aanwezig in de Ethiopische provincie Tigray, waar het volgens de VN mensenrechtenschendingen pleegt.¹⁸ Verder heeft Eritrea de banden aangehaald met één van de facties van het verdeeld geraakte Tigray's People Liberation Front (TPLF), namelijk met de dissidente factie van TPLF-voorzitter Gebremichael. In maart 2025 heeft deze factie de steden Adigrat en Adi-Gudem ingenomen, waarbij inwoners gewond en ontheemd zijn geraakt.¹⁹ Ook het radiostation van de regionale hoofdstad Mekelle is door zijn factie overgenomen.²⁰ De interim-regering van Tigray beschuldigt deze factie ervan de regio te destabiliseren en een staatsgreep te plegen en heeft de federale Ethiopische overheid om steun gevraagd.²¹

In maart 2025 braken er opnieuw gevechten uit tussen het Ethiopische leger en Amhaarse Fano-milities. Het leger claimt 317 Fano-militieleden te hebben gedood en 125 te hebben verwond, maar de woordvoerder van de Fano stelt dat er hooguit 30 zijn omgekomen. Het Ethiopische leger beschuldigt de dissidente factie van Gebremichael ervan de Fano-milities te steunen.²² Veel waarnemers denken dat ook Eritrea Fano-milities steunt.²³

In de context van bovengenoemde spanningen tussen beide landen heeft Eritrea in februari aan alle regionale overheden een richtlijn uitgevaardigd om dienstplichtigen en reservisten beneden de 60 jaar te mobiliseren. Bovendien zijn getrouwde vrouwen en vrouwen met kinderen, die *de facto* maar niet *de jure* vrijstelling hebben van de dienstplicht, opgeroepen om terug te keren naar hun respectievelijke militaire eenheden. Volgens deze richtlijn mogen personen onder de 50 jaar het land niet uitreizen.²⁴ Ethiopië heeft naar verluidt troepen in de gezamenlijke grensgebieden ingezet.²⁵ Toch denken analisten niet dat het tot oorlog zal komen tussen beide landen, omdat dit niet in het belang van de partijen zou zijn.²⁶ Premier Abiy berichtte op X dat hij een vreedzame oplossing zoekt.²⁷ Toch kan dit een extra push-factor zijn voor asielgerelateerde migratie vanuit Eritrea.

Mensensmokkelaars leiden Eritreeërs die het land verlaten vaker via een nieuwe route door Kenia. Omdat Kenia de controles op wegen heeft opgevoerd, loopt de route via het woestijnmeer Turkana naar Nairobi. Voor dit eerste deel van het traject hebben vluchtelingen al rond de 5.000 dollar betaald. Vervolgens worden ze vastgehouden in huizen waar ze moeten betalen voor hun verblijf en eten; en waar het geld voor het volgende traject van de vluchtroute moet worden betaald. Een smokkelaar vertelt dat er al drie Eritreeërs van honger waren omgekomen, omdat ze geen geld meer hadden en dat vrouwen vaak seksueel worden misbruikt.²⁸ Amnesty International beschuldigt Ethiopië ervan 600 Eritreeërs te hebben teruggestuurd naar Eritrea.²⁹

¹⁷ Garowe Online, Ethiopia under siege as Egypt, Eritrea reject landlocked states in Red Sea security, 24 maart 2025, url. Alle bronnen voor Eritrea geraadpleegd 27-5-2025

¹⁸ AllAfrica, Eritrea: UN Warns of Eritrean Troops' Continued Abuses in Tigray Amid Impunity, Cites 'Lack of Political Will' On Rights Violations in Eritrea, 28 februari 2025, url

¹⁹ Aljazeera, Are Ethiopia and Eritrea hurtling towards war?, 25 maart 2025, url

²⁰ BBC, Rival forces seize mayor's office in key Ethiopian town amid fears of new conflict, 14 maart 2025, url

²¹ Africa Center for Strategic Studie, Rising Tensions in Tigray Risk Regional Conflict, 24 maart 2025 (geüpdatet op 26 maart 2025), url

²² Aljazeera, Ethiopia's army claims to have killed 300 Fano fighters in renewed clashes, 22 maart 2025, url

²³ Armed Conflict Location & Event Data (ACLED), Expert Comment: The possibility of war between Ethiopia and Eritrea, 26 maart 2025, url

²⁴ Human Rights concern Eritrea: Eritrea Orders Nationwide Military Mobilization, Raising Fears of Renewed Conflict, 18 februari 2025, url

²⁵ Aljazeera, Are Ethiopia and Eritrea hurtling towards war?, 25 maart 2025, url

²⁶ Armed Conflict Location & Event Data (ACLED), Expert Comment: The possibility of war between Ethiopia and Eritrea, 26 maart 2025, url

²⁷ Aljazeera, Are Ethiopia and Eritrea hurtling towards war?, 25 maart 2025, url

²⁸ BBC, Mourning mother's anger at Kenyan migrant smugglers, 7 May 2025, url

²⁹ Amnesty International, The HRC should condemn forced return of Eritrean refugees, 4 maart 2025, url

3.2.2 Nigeria (top 10 land)

Het stopzetten van buitenlandse hulpprogramma's door de Amerikaanse overheid heeft ook zijn impact in Nigeria. Zo kondigde de Nigeriaanse overheid medio februari aan om 28.000 zorgmedewerkers te willen behouden, waarvan de salarissen voorheen werden betaald door het Amerikaanse agentschap voor internationale ontwikkeling (USAID).³⁰ Ook zal het zijn impact hebben op de diverse voedselprogramma's in het land. Zo is Nigeria bijvoorbeeld het land met het op één na hoogste aantal kinderen met een groeiachterstand wereldwijd.³¹

Daarbij zit het land economisch nog altijd in een crisis. Eind april publiceerde het IMF de prognose dat de inflatie in Nigeria in 2026 scherp zal stijgen tot 37 procent. Volgens het IMF volgt de nieuwe prognose op de herziening van de Nigeriaanse consumentenprijsindex door het Nationaal Bureau voor de Statistiek in januari 2025, en waarschuwde dat aanhoudende prijsdruk en structurele beperkingen de inflatie op de middellange termijn waarschijnlijk hoog zouden houden.³²

Verder heeft de Wereldbank eind april het Africa Pulse rapport gepubliceerd. Uit dit rapport blijkt dat Nigeria nu 15 procent van de extreem arme mensen ter wereld herbergt en dat 106 miljoen Nigerianen momenteel rondkomen van minder dan \$ 2,15 per dag, de wereldwijde norm voor extreme armoede.³³

3.2.3 Somalië (top 10 land)

Nadat de Somalische federale overheid Al-Shabaab de afgelopen 2,5 jaar aanzienlijk terug heeft gedrongen (zie vorige Migratieradars), is Al-Shabaab in februari 2025 begonnen met het uitvoeren van een gecoördineerde reeks van aanvallen: het zogenaamde Shabelle-offensief.³⁴ Al-Shabaab heeft sindsdien aanvallen uitgevoerd op tactische doelwitten en heeft meer gebied ingenomen in Zuid-Centraal Somalië.³⁵ In maart 2025 heeft Al-Shabaab geprobeerd de president van Somalië te vermoorden door zijn konvooi in Mogadishu aan te vallen.³⁶ Als reactie voert de Somalische federale overheid een tegenoffensief uit.³⁷ Voorgaande heeft geleid tot het oplaaien van geweld in Zuid-Centraal Somalië, voornamelijk in Hirshabelle.³⁸ Verder hebben Somalië (voornamelijk rondom Mogadishu) en Puntland in april en mei 2025 te maken gehad met overstromingen door hevige regenval, waarbij veel mensen zijn gevlucht en doden zijn gevallen.³⁹ Door klimaatverandering heeft Somalië meer te maken met dergelijke overstromingen⁴⁰, afgewisseld met periodes van grote droogte.⁴¹ Dit heeft niet alleen directe gevolgen voor de Somaliërs, maar ook langdurige gevolgen voor hun levensonderhoud in bijvoorbeeld de landbouw en visserij.⁴² Dit is een mogelijke pushfactor voor migratie en heeft al miljoenen mensen in Somalië (intern) ontheemd.⁴³

³⁰ Premium Times, *Nigerian govt to absorb 28,000 health workers formerly paid by USAID*, 16 februari 2025, [url](#), geraadpleegd 28-5-2025

³¹ Nigeria Health Watch, *The Ripple Effect of U.S. Aid Suspension on Nigeria's Progress Addressing Malnutrition*, 30 april 2025, [url](#), geraadpleegd 28-5-2025

³² Punch, *Nigeria's rebased inflation to hit 37% in 2026 – IMF*, [url](#), 23 april 2025, geraadpleegd op 28 mei 2025

³³ Nairametrics, *Nigeria accounts for 15% of the world's poorest, says World Bank*, 24 april 2025, [url](#), geraadpleegd op 28 mei 2025

³⁴ Reuters, *Somalia says its army, allied militias repel al Shabaab attacks, kill more than 130*, 20 februari 2025, [url](#)

³⁵ France24, *Fears mount over resurgence of Al-Shabaab jihadists in Somalia*, 27 maart 2025, [url](#); Security Council Report, 31 maart 2025, [url](#)

³⁶ Reuters, *Somali militants target presidential convoy in bomb attack, president safe*, 18 maart 2025, [url](#)

³⁷ Security Council Report, 31 maart 2025, [url](#)

³⁸ ACLED, *Regional Overview Africa May 2025*, 9 mei 2025, [url](#); Security Council Report, 31 maart 2025, [url](#)

³⁹ News Central Africa, *Over 45,000 People Affected by Somalia Flash Floods Since Mid-April*, 3 mei 2025, [url](#); UNOCHA, *Somalia: 2025 Gu (April to June) Seasonal Floods - Flash Update No. 2*, 30 april 2025, [url](#)

⁴⁰ Norwegian Refugee Council, *Somalia's climate calamity: a nation adrift*, 2024, [url](#); News Central Africa, *Over 45,000 People Affected by Somalia Flash Floods Since Mid-April*, 3 mei 2025, [url](#)

⁴¹ Norwegian Refugee Council, *Somalia's climate calamity: a nation adrift*, 2024, [url](#)

⁴² Ibid

⁴³ Ibid

3.3 Noord-Afrika

3.3.1 Algerije (top 10 en transitland)

Politieke Ontwikkelingen

De Algerijnse president Abdelmadjid Tebboune werd in september 2024 voor een tweede termijn van vijf jaar gekozen.⁴⁴ Eind oktober tekende hij twee presidentiële decreten waarmee aan meer dan 4.000 gevangenen gratie werd verleend. De bekende journalist Ihsan El Kadi, die bijna twee jaar vastzat, is hierdoor op 1 november 2024 vrijgelaten.⁴⁵ De prominente Hirak-activist, Mohamed Tadjadit, die op dezelfde dag ook vrijkwam, is op 20 januari, slechts vier dagen na een nieuwe arrestatie, in een versnelde procedure tot vijf jaar gevangenisstraf veroordeeld wegens posts op sociale media.⁴⁶ Op 27 maart 2025 is de Frans-Algerijnse schrijver, Boualem Sansal, veroordeeld tot vijf jaar gevangenisstraf vanwege zijn uitspraken tijdens een interview.⁴⁷

De gespannen Frans-Algerijnse diplomatieke betrekkingen hebben een nieuw dieptepunt bereikt nadat Frankrijk in april drie Algerijnse burgers heeft gearresteerd. Zij wilden de Algerijnse opposant en influencer Amir Boukhors ontvoeren. Hierbij was ook een medewerker van het Algerijns consulaat betrokken. Frankrijk heeft vervolgens 12 Algerijnse diplomaten het land uitgezet.⁴⁸

Vluchtelingen en Ontheemden

Algerije gaat door met het uitzetten van migranten. Er is geen betrouwbare bron die het aantal uitzettingen door Algerije nauwkeurig weergeeft.

Volgens cijfers van het Alarme Phone Sahara-team in Assamaka, aan de grens tussen Niger en Algerije, zijn er vanaf het begin van dit jaar meer dan 7.000 personen gedeporteerd naar Niger. Veiligheidsdiensten in Assamaka melden dat tussen 1 en 21 april 2025 2.753 Nigeriaanse burgers, vanuit Algerije zijn gedeporteerd in zogenaamde officiële konvooien en in dezelfde periode arriveerden ook 2.222 gedeporteerden in onofficiële konvooien.⁴⁹

Uit het eerste kwartaalrapport 2025 van Mixed Migration Centre blijkt dat van de 9.168 migranten die Italië wisten te bereiken slechts 2% (164 migranten) uit Algerije vertrok. Verder is het aantal aangekomen migranten in Spanje (2.723 migranten) via de West Mediterrane Route met 16% gedaald in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar. Hiervan waren 1.204 afkomstig uit Algerije.⁵⁰

3.3.2 Libië (transitland)

Politieke en militaire ontwikkelingen

Libië verkeert nog steeds in een politieke impasse met op dit moment twee regeringen die het land besturen. Begin mei heeft een adviescommissie van de VN-missie in Libië (UNSMIL) zijn eindverslag uitgebracht met aanbevelingen om de geschilpunten in het huidige verkiezingskader aan te pakken. UNSMIL gaat in gesprek met de Libische stakeholders met als doel consensus te bereiken over een nieuwe politieke routekaart die tot nationale verkiezingen zal leiden.⁵¹ Op 12 mei braken gevechten uit tussen rivaliserende milities in Tripoli. Dit gebeurde na de moord op Abdelghani al-Kikli, het hoofd van de *Stability Support Authority* (SSA), een gewapende groep die gelieerd is aan de presidentiële raad van Libië.⁵² Minstens tien burgers zijn bij de gevechten in Tripoli om het leven gekomen.⁵³

⁴⁴ Aljazeera, Algeria's Abdelmadjid Tebboune re-elected president with 94.7 percent vote, 8 september 2025, [url](#), geraadpleegd 19 mei 2025

⁴⁵ Amnesty International, Algerije: journalist El Kadi uit Algerije vrijgelaten, 18 december 2024, [url](#), geraadpleegd 19 mei 2025

⁴⁶ Amnesty International, Algeria: Activist and Poet Faces Five Years in Prison: Mohamed Tadjadit - Amnesty International, 14 april 2025, [url](#), geraadpleegd 19 mei 2025

⁴⁷ NOS, Vijf jaar cel voor kritische Algerijns-Franse schrijver Boualem Sansal, 27 maart 2025, [url](#), geraadpleegd 19 mei 2025

⁴⁸ DW, French-Algerian ties tensions escalate into diplomatic crisis, 16 april 2025, [url](#), geraadpleegd 19 mei 2025

⁴⁹ Alarmphonesahara, Urgent alert: Stop the inhumane mass deportations from Algeria to Niger, 25 april 2025, [url](#), geraadpleegd 19 mei 2025

⁵⁰ Mixed Migration Centre, Quarterly Mixed Migration Update: North Africa, 24 april 2025, [url](#), geraadpleegd 19 mei 2025

⁵¹ UNSMIL, Advisory Committee completes its mandate and submits final report to UNSMIL, 6 mei 2025, [url](#), geraadpleegd 16 januari 2025

⁵² The Guardian, Six killed in Tripoli clashes after killing of militia leader, 13 mei 2025, [url](#), geraadpleegd 16 mei 2025

⁵³ LCW, Statement: Lcw Condemns Civilian Casualties And Calls For An End To Clashes In Tripoli - Libya Crimes Watch, 15 mei 2025, [url](#), geraadpleegd 16 mei 2025

Migratie

Volgens IOM Libië verbleven er in de periode november-december 2024 bijna 825.000 migranten uit 47 landen in Libië. Het totaal aantal migranten is met 5% gestegen ten opzichte van een voorgaande telling in de periode augustus-oktober 2024. Met 29% vormen de Sudanese de grootste Noord-Afrikaanse groep in Libië, gevolgd door Nigerezen (23%) en Egyptenaren (20%). Het aantal migranten dat Italië en Malta wist te bereiken is in vergelijking met dezelfde periode een jaar eerder met 17% gedaald van ruim 13.600 naar bijna 11.300.

Verder zijn er 340 sterfgevallen en vermissingen geregistreerd op de Middellandse Zee, een daling van 40%, ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Gemiddeld worden er wekelijks 475 migranten op zee onderschept en teruggebracht naar de Libische kusten.⁵⁴

3.3.3 Marokko (top 10 en transitland)

Marokko als herkomstland

In Marokko vormt de al meer dan zes jaar aanhoudende droogte een grote uitdaging voor de landbouwsector. Het IMF meldt dat hierdoor in 2024 de groei van het BBP beperkt bleef tot 3,2%. De arbeidsmarktomstandigheden bleven slecht door het aanzienlijke banenverlies in de landbouwsector en de lage arbeidsparticipatie. De werkloosheid staat op 13%.⁵⁵ De hervorming van de Marokkaanse familiewet (Moudawana) heeft onder andere als doel de mazen in de huidige wet met betrekking tot het trouwen met minderjarigen te dichten, polygamie verder te beperken en het proces van echtscheiding te versoepelen: omstandigheden die regelmatig (vooral door Marokkaanse vrouwen) in de asielpprocedure worden benoemd. De Marokkaanse regering is sinds 2024 bezig met een nieuw wetsvoorstel hiervoor en volgens recente berichten zal dit wetsvoorstel op korte termijn voorgelegd worden aan het Marokkaanse parlement. Het streven is dat de nieuwe Moudawana nog dit jaar in werking treedt.⁵⁶

Marokko als transitland

Volgens het laatste rapport van Mixed Migration Centre is de West-Mediterrane route steeds toegankelijker geworden voor Afrikanen ten zuiden van de Sahara, vanwege het harde optreden van de Marokkaanse autoriteiten. Verder hanteert Marokko een beleid van etnisch profileren rondom de Spaanse enclave Melilla waardoor Afrikanen bezuiden de Sahara niet in het gebied bij de enclave mogen komen (zie ook § 4.1.5 over de West Mediterrane route).⁵⁷

Uit het laatste rapport van het Spaanse Ministerie van Binnenlandse Zaken blijkt dat 269 migranten met succes de stad Ceuta zijn binnengekomen vanaf het begin van dit jaar tot 15 maart, een daling van 63%. Deze daling is ook geregistreerd in Melilla waar 17 mensen over land zijn binnengekomen en één migrant over zee.⁵⁸

3.4 Azië

3.4.1 Afghanistan (top 10 land)

De internationale gemeenschap ziet zich nog steeds geconfronteerd met het dilemma hoe zich tot de autoriteiten in Afghanistan te verhouden. Formele erkenning van de Taliban als legitieme leiders van Afghanistan blijft nog steeds uit.⁵⁹ Maar de Taliban hebben ondertussen met steeds meer landen nauwere (diplomatieke) banden. Eind januari 2025 accepteerde Noorwegen een Talibanvertegenwoordiger als eerste secretaris op de Afghaanse ambassade in Oslo waarna de ambassade in maart 2025 zou worden heropend.⁶⁰ In april 2025 schrapte het Russische Hooggerechtshof de Taliban van de lijst van verboden terroristische

⁵⁴ IOM UN Migration, Libya — Migrant Report 55 (November - December 2024), url, geraadpleegd 3 januari 2025, geraadpleegd 16 mei 2025

⁵⁵ FMI, Le conseil d'administration du FMI conclut les consultations de 2025 au titre de l'article IV et la troisième revue de l'accord au titre de la facilité pour la résilience et la durabilité avec le Maroc, 8 april 2025, url, geraadpleegd 19 mei 2025

⁵⁶ Medias24, Réforme de la Moudawana : le texte probablement adopté à la session parlementaire du printemps, 8 april 2025, url, geraadpleegd 19 mei 2025

⁵⁷ Mixed Migration Centre, Beyond restrictions: migration & smuggling across the Mediterranean, the Atlantic & the English Channel, maart 2025, url, geraadpleegd 19 mei 2025

⁵⁸ Hespress, Migrant arrivals to Ceuta decline by 63% in early 2025, 19 maart 2025, url; El Faro Ceuta, Interior: 109 entradas de inmigrantes a Ceuta en 15 días, 17 maart 2025, url, geraadpleegd 19 mei 2025

⁵⁹ Library of Congress, Afghanistan: Background and U.S. Policy In Brief, 7 maart 2025, url

⁶⁰ Afghanistan International, Norway Accepts Taliban Diplomat, Services To Resume At Afghan Embassy In Oslo, 22 maart 2025, url

organisaties, wat een verdere normalisering betekent van de relatie tussen Rusland en de Taliban.⁶¹ De Taliban versterken hun economische samenwerking met steeds meer landen, onder andere op het gebied van handel en transport. Centraal Aziatische landen spelen daarbij een steeds belangrijker rol.⁶²

De Taliban hebben controle over het hele grondgebied van het land. Er bestaat nog wel enige gewapende oppositie tegen de Taliban, maar die vormt geen bedreiging voor hun machtspositie. ISKP, Islamitische Staat in Afghanistan, heeft ook in 2025 nog enkele aanslagen gepleegd.⁶³

De algemene economische en humanitaire situatie blijft zeer slecht.⁶⁴ Mensenrechten in zijn algemeenheid en vrouwenrechten in het bijzonder worden nog steeds ernstig geschonden. De Wet ter Promotie van Deugd en Onderdrukking van Ondeugd die in de zomer van 2024 is gepubliceerd (waarin talloze ge- en verboden zijn opgenomen die daarvoor al golden) heeft geleid tot een meer structurele en consistente handhaving hiervan. Verder zijn in deze wet nieuwe ge- en verboden opgenomen.⁶⁵ Ook in het eerste tertaal van 2025 werden door de Taliban publiekelijk lijfstraffen en executies uitgevoerd in aanwezigheid van officials en ander publiek.⁶⁶

Over de periode 1 januari – 26 april 2025 zijn ruim 190.000 Afghanen vanuit Pakistan teruggekeerd naar Afghanistan. Van hen werden ruim 30.000 mensen gedeporteerd, met een significante toename sinds begin april 2025 van arrestaties, detenties en deportaties van Afghanen door de Pakistaanse autoriteiten.⁶⁷ Ook vanuit Iran wordt nog steeds een groot aantal Afghanen gedeporteerd.⁶⁸

3.4.2 Pakistan (top 10 land)

Religieuze minderheden – waaronder ahmadi's en christenen – blijven lijden onder de blasfemiewetgeving in Pakistan.⁶⁹ Er zijn gevallen bekend waarin mensen zijn beschuldigd van godslastering, wat kan leiden tot geweld, gevangenisstraffen of zelfs de doodstraf.⁷⁰ In april werd een ahmadi beschuldigd van het overtreden van een anti-ahmadi wet, waarna hij werd doodgeslagen door een groep radicale moslims, bestaande uit leden van de anti-blasfemie groepering Tehreek-e-Labbaik Pakistan (TLP).⁷¹ In dezelfde maand werd een christen veroordeeld tot de doodstraf vanwege godslastering.⁷² Een mensenrechteninstituut waarschuwt voor toenemend misbruik van blasfemiewetten in Pakistan.⁷³ De provincie Balochistan blijft het strijdtoneel van separatistisch geweld. Bij gevechten tussen het leger en opstandelingen zijn in februari 41 doden gevallen.⁷⁴ De separatistische beweging Baloch National Army (BLA) viel in maart een passagierstrein met honderden reizigers aan. 27 militanten zouden om het leven zijn gekomen.⁷⁵ Naar verluidt zouden er ook Baloch-activisten zijn gearresteerd. De Verenigde Naties uiten hierover hun zorgen.⁷⁶ Sinds de terroristische aanslag in het Indiase deel van Kashmir waarbij 26 Indiase toeristen om het leven kwamen, werd vrijwel elke dag geschoten aan de bestandslijn tussen het Indiase en het Pakistaanse deel van Kashmir, ondanks een staakt-het-vuren en een oproep van de Verenigde Naties om terughoudend te zijn. Met het huidige staakt-het-vuren (zonder

⁶¹ Al Jazeera, Russia's Supreme Court suspends ban on Afghanistan's Taliban, 17 april 2025, [url](#); Lexology, Afghanistan update: April 2025, 30 april 2025, [url](#)

⁶² The Central Asia-Caucasus Analyst, The Taliban's Diplomatic and Economic Expansion in Central Asia, 11 maart 2025, [url](#)

⁶³ Library of Congress, Afghanistan: Background and U.S. Policy In Brief, 7 maart 2025, [url](#); Institute for East Strategic Studies, Mapping ISKP attacks in Afghanistan, 16 februari 2025, [url](#)

⁶⁴ Library of Congress, Afghanistan: Background and U.S. Policy In Brief, 7 maart 2025, [url](#)

⁶⁵ UNAMA, Report on the Implementation, Enforcement and Impact of PVPV Law in Afghanistan, 10 april 2025, [url](#)

⁶⁶ OHCHR, Afghanistan must immediately stop public executions and punishments and corporal punishment: UN experts, [url](#)

⁶⁷ IOM/UNHCR, UNHCR-IOM Flash Update #40, 1 mei 2025, [url](#)

⁶⁸ Norwegian Refugee Council, NRC in Iran, 7 mei 2025, [url](#); TOLO News, Afghan Migrants Urge Iran to End Forced Deportations, 10 mei 2025, [url](#)

⁶⁹ USCIRF, Pakistan, 2025, [url](#)

⁷⁰ Morning Star News, Record Number of Blasphemy Cases Recorded in Pakistan, 1 mei 2025, [url](#)

⁷¹ Times of India, Ahmadiyya minority beaten to death by anti-blasphemy group in Pakistan, 18 april 2025, [url](#)

⁷² EFE – English Newswire, Pakistani Christian man to appeal death sentence for blasphemy; PAKISTAN BLASPHEMY, 20 april 2025, [url](#), geraadpleegd op Lexis Nexis op 16 mei 2025

⁷³ Idem.

⁷⁴ NOS, 41 doden bij gevechten tussen leger en opstandelingen in Pakistan, 1 februari 2025, [url](#)

⁷⁵ BBC, Passengers describe 'doomsday scenes' on hijacked train, 12 maart 2025, [url](#)

⁷⁶ United Nations, Pakistan: UN experts demand release of Baloch human rights defenders, and an end to crackdown on peaceful protest, 26 maart 2025 [url](#)

einddatum) lijkt de situatie nu rustig te zijn.⁷⁷ In het Pakistaanse deel van Kashmir sloegen meer dan 2.000 mensen op de vlucht.⁷⁸

Afghaanse vluchtelingen in Pakistan zijn grotendeels gevlucht nadat de Taliban aan de macht kwamen in 2021. Pakistan brengt deze groep in verband met toenemende veiligheidsrisico's en criminele activiteiten, waardoor het land zijn beleid aanscherpte. In april liep er een deadline af voor Afghaanse vluchtelingen om het land te verlaten.⁷⁹ Sinds 1 april hebben 80.000 Afghaanse vluchtelingen Pakistan verlaten⁸⁰, vaak gedwongen.⁸¹ Sinds september 2023 zijn er meer dan 527.000 Afghanen gedwongen uitgezet.⁸² Amnesty International stelt dat de Pakistaanse autoriteiten de mensenrechten van de Afghaanse vluchtelingen schenden.⁸³

De verwachting is dat zowel legale als illegale migratie zal toenemen vanuit Pakistan.⁸⁴ Om illegale migratie en mensenhandel te voorkomen heeft de Federal Investigation Agency (FIA), de Pakistaanse grenscontrole, een richtlijn uitgevaardigd voor een strengere controles op reisdocumenten van passagiers uit ten minste negen districten in Punjab, met name Gujranwala en Gujrat. De FIA heeft onder andere Saoedi-Arabië, Rusland, Egypte, Kenia, Libië, Iran, Irak, Azerbeidzjan, Senegal, Ethiopië, Mauritanië, Turkije, Qatar, Koeweit en Kirgistan geïdentificeerd als doorreisbestemming voor Pakistanen naar Europese landen.⁸⁵ Hoewel geweld (zoals conflicten) en de wens om asiel aan te vragen vanwege politieke of religieuze vervolging redenen zijn voor migratie, spelen factoren als armoede, inflatie, werkloosheid, en instabiliteit ook een rol. De verwachting is dat het aantal migranten vanuit Pakistan zal toenemen.⁸⁶

3.5 Midden-Oosten

3.5.1 Egypte (transitland)

Op 11 mei 2025 zijn er volgens de UNHCR ruim 965.000 vluchtelingen geregistreerd in Egypte, waaronder ruim 699.000 Soedanezen en bijna 136.000 Syriërs.⁸⁷ De Egyptische overheid meldt in januari 2025 dat er sinds april 2023 1.5 miljoen Soedanezen naar Egypte zijn gekomen⁸⁸, een groot deel hiervan is (nog) niet geregistreerd. UNHCR meldt verder dat 19.700 Syriërs sinds december 2024 hebben verzocht om hun lopende asielzaak te sluiten, omdat er een groeiende perceptie is dat terugkeer naar Syrië een optie is.⁸⁹ De meeste vluchtelingen wonen in de grotere Egyptische steden, voornamelijk in Caïro, Giza en Alexandrië.⁹⁰ Eind maart 2025 liet UNHCR weten dat zij in Egypte door bezuinigingen programma's voor het verlenen van medische zorg hebben moeten schrappen.⁹¹ In april 2025 heeft Europol werkafspraken gemaakt met Egypte om samen, onder andere, migrantensmokkel tegen te gaan.⁹² Verschillende NGO's vrezen dat deze werkafspraken de mensenrechtensituatie in Egypte zullen verslechteren.⁹³ Daarnaast is Egypte in april 2025 door de Europese Commissie opgenomen

⁷⁷ Dawn, Ceasefire has no expiry date, officials say, 19 mei 2025, [url](#)

⁷⁸ NOS, Vrees voor escalatie in Kashmir, maar bewoners weten dat conflict altijd aanwezig is, 8 mei 2025, [url](#)

⁷⁹ Al Jazeera, Pakistan confirms its expulsion of more than 80,000 Afghans since April 1, 18 april 2025, [url](#)

⁸⁰ Idem.

⁸¹ NOS, Door Pakistan uitgezette Afghanen komen in kampen waar tekort is aan alles, 15 mei 2025, [url](#); IOM/UNHCR, UNHCR-IOM Flash Update #40, 1 mei 2025, [url](#)

⁸² Dawn, Exodus from Pakistan: Why are thousands risking everything to escape?, 1 maart 2025, [url](#)

⁸³ Amnesty International, Pakistan: Opaque 'Illegal Foreigners Repatriation Plan' targeting Afghan refugees must be withdrawn, 26 maart 2025, [url](#)

⁸⁴ Dawn, Exodus from Pakistan: Why are thousands risking everything to escape?, 1 maart 2025, [url](#)

⁸⁵ Dawn, FIA identifies 15 transit destinations used by illegal immigrants, 24 januari 2025, [url](#)

⁸⁶ Dawn, Exodus from Pakistan: Why are thousands risking everything to escape?, 1 maart 2025, [url](#)

⁸⁷ UNHCR, Overview of refugees and asylum-seekers in Egypt, 11 mei 2025, [url](#) Geraadpleegd: 12 mei 2025

⁸⁸ UNHCR, Egypt Operational Data Portal, 31 januari 2025, [url](#) Geraadpleegd: 12 mei 2025

⁸⁹ UNHCR, Egypt Emergency Response Update, 7 mei 2025, p.2, [url](#) Geraadpleegd: 12 mei 2025

⁹⁰ UNHCR, Fact Sheet – Egypt, februari 2025, p.1, [url](#), Geraadpleegd: 12 mei 2025

⁹¹ InfoMigrants, UNHCR suspends nearly all programs in Egypt following budget cuts, 26 maart 2025, [url](#) Geraadpleegd: 12 mei 2025

⁹² European Commission, Europol signs a working arrangement with Egypt, 9 april 2025, [url](#) Geraadpleegd: 12 mei 2025

⁹³ ECRE, EU EXTERNAL PARTNERS: EU deepens police co-operation with Egypt — Libyan authorities escalate crackdown on humanitarian organisations — NGO accuses Moroccan authorities of 'forced disappearances' — EU announces financial support for Palestinian Authority — Tunisian government intensifies repression of opponents and people on the move, 17 april 2025, alinea 1, [url](#) Geraadpleegd: 12 mei 2025

in hun voorstel voor de lijst van veilige landen.⁹⁴ Verschillende mensenrechtenorganisaties zijn het niet eens met het opnemen van Egypte op deze lijst in verband met voorkomende schendingen van de mensenrechten.⁹⁵

3.5.2 Syrië (top 10 land)

 Eind februari 2025 vond een Nationale Dialoog Conferentie plaats over een overgangsperiode na de val van het regime van Assad. Op 13 maart 2025 is een grondwettelijke verklaring getekend. Daarin wordt een periode van vier tot vijf jaar genoemd om tot een permanente grondwet en vervolgens verkiezingen te komen. Op 29 maart is een overgangskabinet benoemd. Dit kabinet bestaat uit technocraten en leden van voormalige oppositiegroepen waaronder Hay'at Tahrir al-Sham, HTS.⁹⁶ HTS is de groep die het offensief eind 2024 tegen de troepen van het regime van Assad leidde en waaruit de huidige president al-Shar' (voorheen bekend met de naam al-Jawlani) afkomstig is. In het kabinet nemen negen onafhankelijke ministers deel, zeven ministers die lid waren van de voormalige Salvation Government (waarin HTS domineerde) in het noordwesten van Syrië en vijf personen die vóór de revolutie van 2011 regeringsposities bekleedden. Het kabinet bestaat uit negentien soennitische Arabieren, één christelijke vrouw, één druus, één alawiet en één Koerd. De Koerdische minister is thans niet verbonden aan het Koerdische semi-autonome bestuur in het noordoosten.⁹⁷ Er was weliswaar een overeenkomst getekend tussen de leider van de Syrian Democratic Forces (SDF) en al-Shar' om het bestuur in het noordoosten in Syrisch bestuur te integreren en de SDF in het leger⁹⁸, maar deze overeenkomst wordt nog niet volledig nageleefd.⁹⁹ Na botsingen tussen druzische milities en soennitische milities waaronder later ook bedoeïenen milities in druzische dorpen ten zuiden van Damascus en langs de Damascus-Suwayda snelweg,¹⁰⁰ waarbij eind april, begin mei ongeveer honderd doden vielen, vooral strijders,¹⁰¹ werd een overeenkomst gesloten over integratie van Druzische facties in de nieuwe regering.

Israël voerde (weer) bombardementen uit waarbij zij claimde de druzische minderheid te beschermen. Israël heeft als doel het zuiden van Syrië (de provincies Suwayda, Qunaytra en Dar'a) te demilitariseren.

Een factor die mede oorzaak was tot het uitbreken van botsingen tussen druzische en soennitische milities, is dat er pro-Assad druzische milities waren die zich verzetten tegen pogingen van veiligheidstroepen om de verantwoordelijkheid voor de veiligheidssituatie in het gebied over te nemen. Een filmpje met belediging van de profeet die werd toegeschreven aan een druus was de directe aanleiding die leidde tot botsingen.¹⁰²

Eerder, begin maart, waren er botsingen in het westen van het land toen voormalige leden van het Assad regime veiligheidstroepen aanvielen. Veiligheidstroepen begonnen een tegenoffensief. Er vielen aan beide kanten honderden doden.¹⁰³ Bovendien werden meer dan duizend alawitische burgers gedood door groepen die buiten de controle van de regering handelden.¹⁰⁴ Een intensieve campagne volgde om pro-Assad militanten op te pakken.

Er werden wapens ingeleverd in de provincies Latakia, Tartus en Homs. Dit leidde tot meer rust. Wel vindt echter een toegenomen aantal wraakmoorden op voormalige leden van het Assad regime plaats in verschillende delen van Syrië.¹⁰⁵

⁹⁴ Reuters, EU issues list of 'safe countries' for migrant returns that includes Egypt, Tunisia, 16 april 2025, [url](#) Geraadpleegd: 12 mei 2025

⁹⁵ EuroMedRights, Rights Groups Warn Against Designating Egypt as a Safe Country of Origin, 29 april 2025, [url](#) Geraadpleegd: 12 mei 2025

⁹⁶ International Crisis Group, Crisis Watch, January 2025.

⁹⁷ Charles Lister, 'Assessing Syria's Transitional Government. Significant change, as HTS cedes control of a majority of Syria's cabinet.' 30 maart 2025.

⁹⁸ Charles Lister, 'Assessing Syria's Transitional Government. Significant change, as HTS cedes control of a majority of Syria's cabinet.' 30 maart 2025; International Crisis Group, Crisis Watch, March 2025.

⁹⁹ Charles Lister, 'Assessing Syria's Transitional Government. Significant change, as HTS cedes control of a majority of Syria's cabinet.' 30 maart 2025.

¹⁰⁰ ACLED, 'Regional Overview Middle East May 2025', 8 mei 2025.

¹⁰¹ Reuters, 'Leaders of Israel's Druze say the state owes it to them to defend Syrian kin', 14 mei 2025.

¹⁰² Charles Lister, 'Weekly Data Update (April 29-May 6, 2025)'; ACLED, 'Regional Overview Middle East May 2025', 8 mei 2025.

¹⁰³ International Crisis Group, Crisis Watch, March 2025.

¹⁰⁴ SNHR, Monthly Report (Civilian Deaths), 9 april 2025.

¹⁰⁵ Charles Lister, Syria Weekly; Syria Data Update; ACLED, 'Regional Overview Middle East May 2025', 8 mei 2025.

De overeenkomst van 10 maart tussen de SDF en interim regering voorzag onder andere in een staakt-het-vuren. In december en januari kostte de strijd tussen het door Turkije gesteunde SNA en de SDF nog aan honderden strijders en burgers het leven. Na de overeenkomst van 10 maart nam het aantal gewapende confrontaties tussen de SDF en de door Turkije gesteunde SNA die zich aangesloten hebben bij het nieuwe Syrische leger, aanzienlijk af, met negentig procent in april ten opzichte van maart 2025 toen er nog zestig gewapende incidenten waren. Ook namen bombardementen af van 27 in maart naar vier in april. Achtergebleven explosieven zoals mijnen veroorzaakten verder slachtoffers.¹⁰⁶ ISIS voerde een toenemend aantal aanvallen uit op SDF.¹⁰⁷ Economische steun vanuit andere landen lijkt op gang te komen.¹⁰⁸ Sinds de val van het regime van Assad zijn meer dan 470.000 vluchtelingen teruggekeerd naar Syrië en meer dan 700.000 ontheemden. Belangrijke infrastructuur zoals wegen en elektriciteits- en watersystemen zijn beschadigd door de oorlog sinds 2011.¹⁰⁹ Veertien miljoen Syriërs hebben hun huis verlaten. 7,4 Miljoen Syriërs zijn ontheemd. Zeventig procent van de bevolking in Syrië heeft humanitaire hulp nodig, negentig procent leeft onder de armoedegrens. Meer dan zes miljoen Syrische vluchtelingen leven in het buitenland.¹¹⁰ In mei 2025 verscheen een nieuw algemeen Ambtsbericht van de minister van Buitenlandse zaken over de situatie in Syrië.¹¹¹

3.5.3 Turkije (top 10 en transitland)

Ekrem Imamoğlu, burgemeester van Istanbul, is op 19 maart 2025 gearresteerd op beschuldiging van corruptie. Imamoğlu is een van de belangrijkste rivalen van president Erdoğan. Daarop volgden dezelfde dag nog massademonstraties.¹¹² De regering trad daar hard tegen op en is tegen 819 personen een strafrechtelijk traject gestart.¹¹³ De PKK heeft meegedeeld dat zij heeft besloten zichzelf op te heffen en de gewapende strijd tegen de Turkse overheid te staken.¹¹⁴ Hiertoe had zij besloten nadat Öcalan, de leider die in Turkse gevangenschap zit, hiertoe had opgeroepen in maart van dit jaar.¹¹⁵

Na de val van Assad zouden al ruim 175.000 Syriërs Turkije hebben verlaten en zijn teruggegaan naar Syrië.¹¹⁶

3.6 Europa¹¹⁷

3.6.1 Belarus (transitland)

Sinds 2021 is sprake van een migratiecrisis aan de grens tussen Belarus en Polen en Litouwen. Migranten uit derde landen, vooral uit Afrika en het Midden-Oosten worden naar Belarus gehaald en vervolgens naar de EU-grens gebracht. Aangezien ze niet zomaar Polen in kunnen reizen, verblijven deze mensen soms maandenlang in de bossen en moerassen in de grensregio. Zowel Polen als Litouwen hebben grote hekken gebouwd langs hun grenzen om deze migratie tegen te houden.¹¹⁸ (zie ook § 4.1.7)

¹⁰⁶ International Crisis Group, Crisis Watch, February 2025; ACLED Data Export Tool; Charles Lister, Syria Weekly en Weekly Data Update.

¹⁰⁷ Syria Weekly, Weekly Data Update (May 6-13, 2025).

¹⁰⁸ International Crisis Group, Crisis Watch, March 2025, April 2025; ACLED, 'Regional Overview Middle East May 2025', 8 mei 2025.

¹⁰⁹ Reliefweb, Returning Home At Last: A Fragile New Chapter in Northern Syria, [url](#), 14 mei 2025.

¹¹⁰ UNHCR, Syria Refugee Crisis Explained, [url](#), 13 maart 2025.

¹¹¹ Ministerie van Buitenlandse Zaken, Ambtsbericht Syrië, mei 2025, [url](#)

¹¹² BBC, Trial of nearly 200 people opens after Turkey protests, 18 april 2025, [url](#); Reuters, Turkey detains nearly 1,900 in protests over jailed mayor, rejects foreign criticism, 28 maart 2025, [url](#)

¹¹³ BBC, Trial of nearly 200 people opens after Turkey protests, 18 april 2025, [url](#)

¹¹⁴ Reuters, Kurdish PKK ends 40-year Turkey insurgency, bringing hope of regional stability, 12 mei 2025, [url](#)

¹¹⁵ Carnegie Endowment, What's Behind the Monumental Shift Between Türkiye and the PKK, 10 maart 2025, [url](#)

¹¹⁶ Kurdistan24.net, Over 175,000 Syrian Refugees Voluntarily Return from Turkey Amid Hope for Stability, 17 april 2025, [url](#)

¹¹⁷ Excl. landen die tot de EU+ behoren.

¹¹⁸ Deutsche Welle, Poland's Belarus border fence: A controversial deterrent, 18 januari 2025, [url](#); LRT, Lithuania completes building fence along border with Belarus, 29 augustus 2022, [url](#); The Guardian, 'They are people': asylum seekers caught up in 'hybrid war' at Poland-Belarus border, 4 februari 2025, [url](#); Human Rights Watch, Violence and Pushbacks at Poland-Belarus Border, 7 juni 2022, [url](#); Notes from Poland, Poland's suspension of asylum rights "correct under EU law", says European Commissioner, 26 april 2025, [url](#)

4 Overzicht routes

4.1 Via welke routes komen asielzoekers naar Nederland?

Voor deze editie van de Migratieradar heeft de redactie aan de collega's van het Data Expertise Centrum (DEC) van de IND gevraagd of zij op basis van de verklaringen van asielzoekers tijdens de aanmeldgehooren inzicht kunnen geven waar de asielzoekers het Schengen-gebied zijn binnengekomen. In eerdere edities hebben zij zich gericht op enkele nationaliteiten, nu hebben ze via tekst-mining gekeken naar de verklaringen van alle asielzoekers die van september 2024 tot en met april 2025 een aanmeldgehoor hebben gehad.

Uit eerder onderzoek is bekend dat niet alle aanmeldgehooren hiervoor bruikbaar zijn. Alleen de gehoren waarin de betrouwbaarheid voor tekst-mining hoog zijn, zijn voor dit onderzoek gebruikt. In de bestudeerde periode konden potentieel 16.181 aanvragen worden gebruikt. Hiervan waren op het moment van onderzoek 9.906 aanmeldgehooren beschikbaar. Van deze aanmeldgehooren waren er 7.521 bruikbaar voor de analyse.

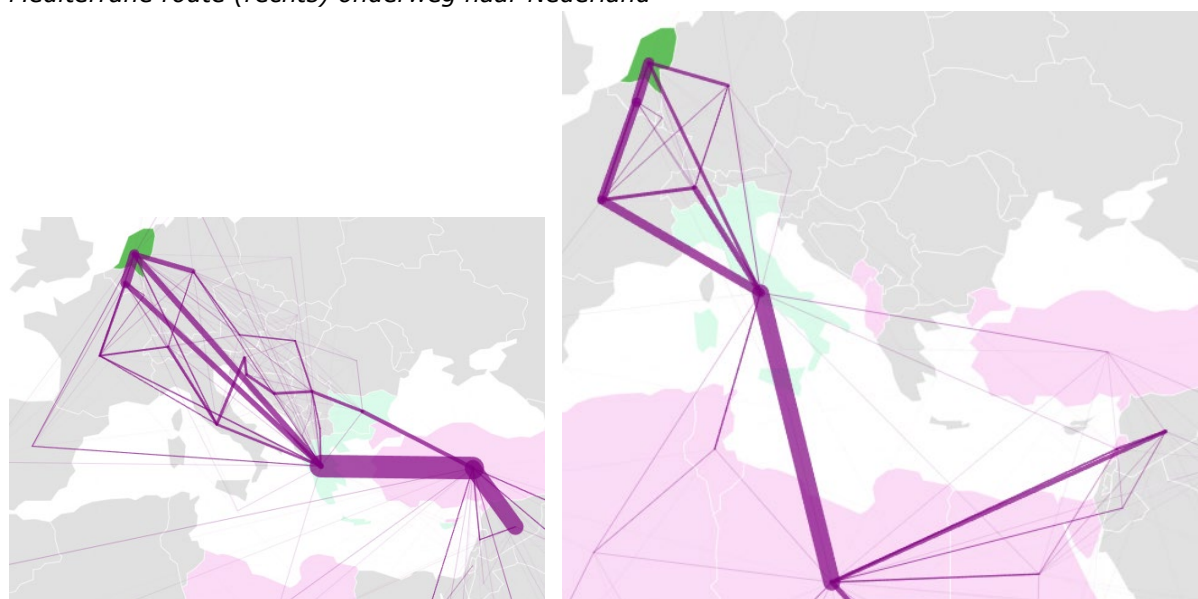
Voor de routes waarmee asielzoekers het Schengen-gebied binnenkomen werd aansluiting gezocht bij de indeling die Frontex gebruikt. Er werd hiervoor gekeken naar een combinatie van het laatste land vóór binnenkomst van het Schengengebied en het eerste land binnen het Schengengebied.

Deze werkwijze geeft een mooi indicatief beeld, maar kent ook enkele beperkingen waarmee rekening moet worden gehouden. Zo kan op basis van tekst-mining moeilijk onderscheid worden gemaakt tussen reizen vanuit Marokko naar het Spaanse vasteland (West Mediterrane route) en vanuit Marokko naar de Canarische eilanden: ook onderdeel van Spanje (West Afrikaanse route). Verder moet worden opgemerkt dat personen die het Schengen-gebied binnenkomen via de Oost-Mediterrane route mogelijk doorreizen via de West-Balkan route. Deze vervolg-route blijkt niet uit deze analyse, omdat zij het Schengen-bied al eerder binnengekomen waren.

Bijna de helft (48%) van de asielzoekers waarvan het aanmeldgehoor in de analyse kon worden gebruikt, geeft aan dat zij het Schengengebied zijn binnengekomen via de Oost-Mediterrane route. Het overgrote deel reisde vanuit Turkije naar Griekenland. Een veel kleiner deel reisde naar Bulgarije. Bijna een achtste deel (12%) geeft aan het Schengen-gebied binnengekomen te zijn via de West-Balkan route. Het aandeel dat via deze route heeft gereisd is in werkelijkheid groter, omdat een deel van de asielzoekers die binnenkomen via de Oost-Mediterrane route via de West-Balkan route doorreist.

De Centraal Mediterrane route wordt door ruim een kwart (28%) van de asielzoekers gebruikt. Het gebruik van de overige routes door asielzoekers die naar Nederland komen is marginaal: De West-Mediterrane route werd door 6% gebruikt, de West-Afrikaanse route door 3% en de Oostelijke grensroute door 4%.

Figuur 4.1 Globaal beeld van het gebruik van de Oost Mediterrane route (links) en Centraal Mediterrane route (rechts) onderweg naar Nederland

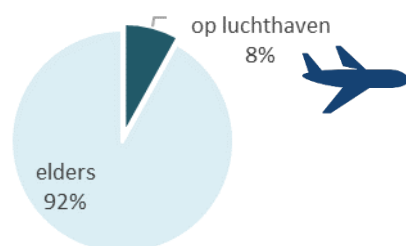
De routelijnen lopen tussen centrale punten in ieder land en de dikte van de lijn geeft de frequentie van het gebruik weer.

Van de Syrische asielzoekers maakt ongeveer twee-derde gebruik van de Oost-Mediterrane route en ongeveer een vijfde van de Centraal-Mediterrane route. Van de Turken maakt ruim de helft gebruik van de West-Balkan route en iets minder dan de helft van de Oost-Mediterrane route. Van de Eritreeërs maakte ruim driekwart gebruik van de Centraal Mediterrane route en een zesde deel van de Oost-Mediterrane route. Iets meer dan 5% van de Eritreeërs gaf aan het Schengengebied binnengekomen te zijn via de Oostelijke grensroute. Van de Nigeriaanse asielzoekers verklaart 85% via de Centraal mediterrane route naar Europa te zijn gekomen. Van Algerijnse asielzoekers komt ruim 70% via de West-Mediterrane route.

4.2 Eerste asielaanvragen op Nederlandse luchthavens¹¹⁹

Een klein deel van de eerste asielaanvragen die Nederland ontvangt, komt binnen op één van de luchthavens in Nederland. In 2025 varieerde dit aandeel tussen de zes en elf procent per maand. Gemiddeld gaat het om ongeveer één op de dertien aanvragen (zie ook *Figuur 4.16*). Het geregistreerde aandeel aanvragen is lager dan het daadwerkelijke aandeel asielzoekers dat via de lucht naar Nederland reist, aangezien niet alle personen die vanuit een ander Schengenland Nederland inreizen door de KMar gecontroleerd worden. Indien personen van buiten Schengengebied Nederland inreizen, vindt altijd controle door de KMar plaats.

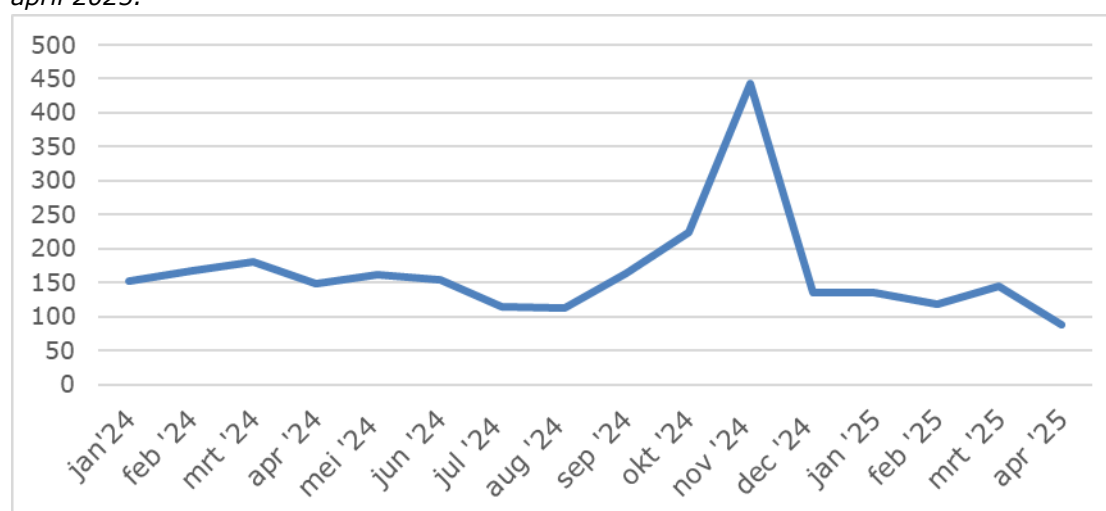
Figuur 4.2. Aandeel eerste asielaanvragen op Nederlandse luchthavens in januari t/m april 2025 (N=6.008).

¹¹⁹ Data over de maanden januari tot en met april 2025 (T1 2025) zijn door de KMar geëxporteerd uit VBS en vervolgens, zover mogelijk, vrijrijkt door medewerkers van de afdeling Analyse & Onderzoek.

Ondanks het relatief lage aandeel van asielzoekers dat via de luchthavens inreist in Nederland, is inzicht in deze luchtroutes waardevol. Op basis hiervan kunnen namelijk besluiten ten aanzien van bijvoorbeeld visumvereisten en controles door luchtvaartmaatschappijen worden genomen. Ook het geven van adviezen door ILO's op Nederlandse posten in het buitenland (om misbruik van procedures te voorkomen) behoort tot de mogelijkheden. Daarnaast biedt het zicht op documentfraude en mensensmokkel.

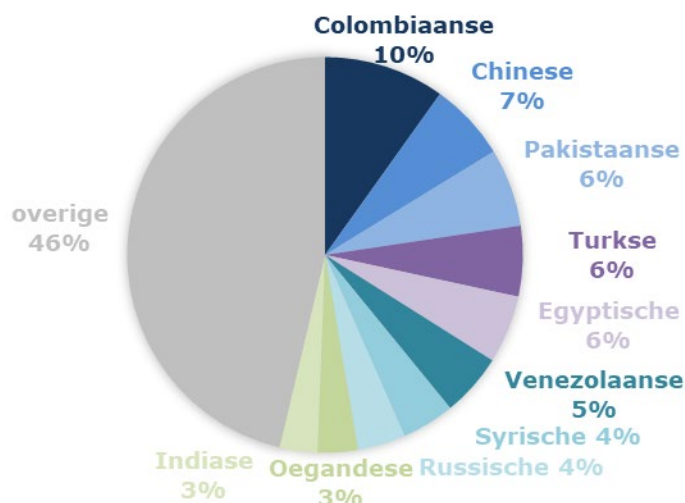
Figuur 4.17 Aantal asielaanvragen op Nederlandse luchthavens per maand van januari 2024 t/m april 2025.

→ In de eerste vier maanden van 2025 werden er minder **asielaanvragen op Nederlandse luchthavens** geregistreerd dan in dezelfde periode vorig jaar (-25%). Vooral de maand april viel op met weinig asielaanvragen (87). Dit is het laagste aantal asielaanvragen wat de afgelopen jaren op Nederlandse luchthavens in een maand is ingediend. In vergelijking met het derde tertaal van 2024 is er sprake van een flinke daling (-50%). Deze daling vond zowel plaats op extra-Schengen routes als op intra-Schengen routes (zie §3.2.1 en §3.2.2).¹²⁰ In het eerste tertaal van 2025 zijn er 57 asielaanvragen op Nederlandse luchthavens gedaan, waarvan de herkomstluchthaven niet vastgesteld kon worden.

Figuur 4.18 Nationaliteiten van asielaanvragers op Nederlandse luchthavens van januari t/m april 2025 ($N_{\text{totaal}} = 486$).

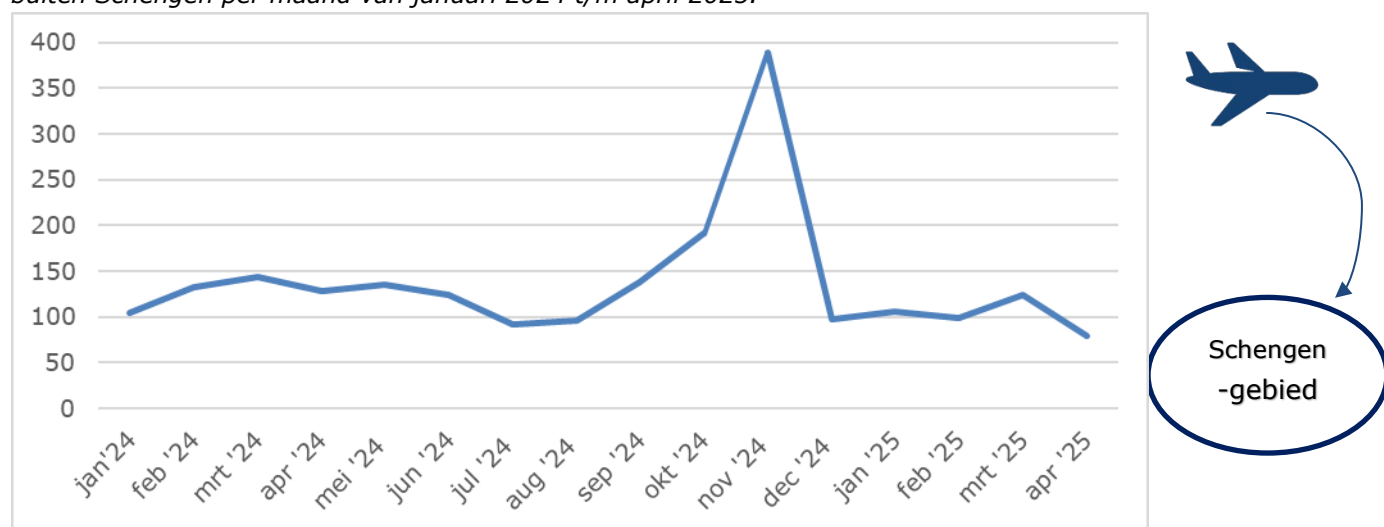
¹²⁰ Het aantal registraties na inreis Intra- en extra-Schengen telt niet altijd op tot het totaal aantal aanvragen op de Nederlandse luchthavens. Van sommige asielaanvragers is niet duidelijk hoe zij op de luchthaven zijn aangekomen, bijvoorbeeld wanneer de aanvraag buiten de beveiligde zones wordt gedaan. Soms vindt een asielaanvraag plaats bij uitreis.

→ De meest voorkomende nationaliteiten van asielvragers op Nederlandse luchthavens in het eerste tertaal van 2025 waren de Colombiaanse (48), Chinese (31), Pakistaanse (31), Turkse (28) en Egyptische (27) nationaliteit. Deze nationaliteiten gezamenlijk vertegenwoordigden ongeveer een derde van het totaal aantal asielaanvragen op de Nederlandse luchthavens.

4.2.1 Extra-Schengen routes

Figuur 4.19 Aantal asielaanvragen op Nederlandse luchthavens met een herkomstluchthaven van buiten Schengen per maand van januari 2024 t/m april 2025.

→ De **aantallen asielaanvragen op extra-Schengen routes** lagen in de eerste vier maanden 2025 (408) **veel lager** dan in de vier maanden ervoor (815). Dit heeft voor een groot deel te maken met de flinke piek binnen de vorige meetperiode, door een toename van het gebruiken van de reisroute via de luchthaven van Casablanca naar Amsterdam. Onder meer door het invoeren van een transitvisumplicht op 25 november 2024 voor Mauritanië, Senegal, Tsjaad en Centraal Afrikaanse Republiek, zijn er sindsdien op de luchthaven geen asielaanvragers meer geweest die deze reisroute hebben gebruikt. Het aantal asielaanvragen in het eerste tertaal van 2025 (408) was ook lager dan de asielaanvragen in diezelfde periode vorig jaar (509). Over het geheel genomen lijken de asielaanvragen afkomstig van Extra-Schengen vluchten de laatste jaren geleidelijk wat af te nemen.

Colombianen vroegen in het eerste tertaal van 2025, na een aankomst van buiten het Schengengebied, het vaakst asiel aan op Nederlandse luchthavens (48). Daarna volgen de Chinese (31), Pakistaanse (31) en Turkse (28) nationaliteit. Van januari tot en met april 2025 waren de

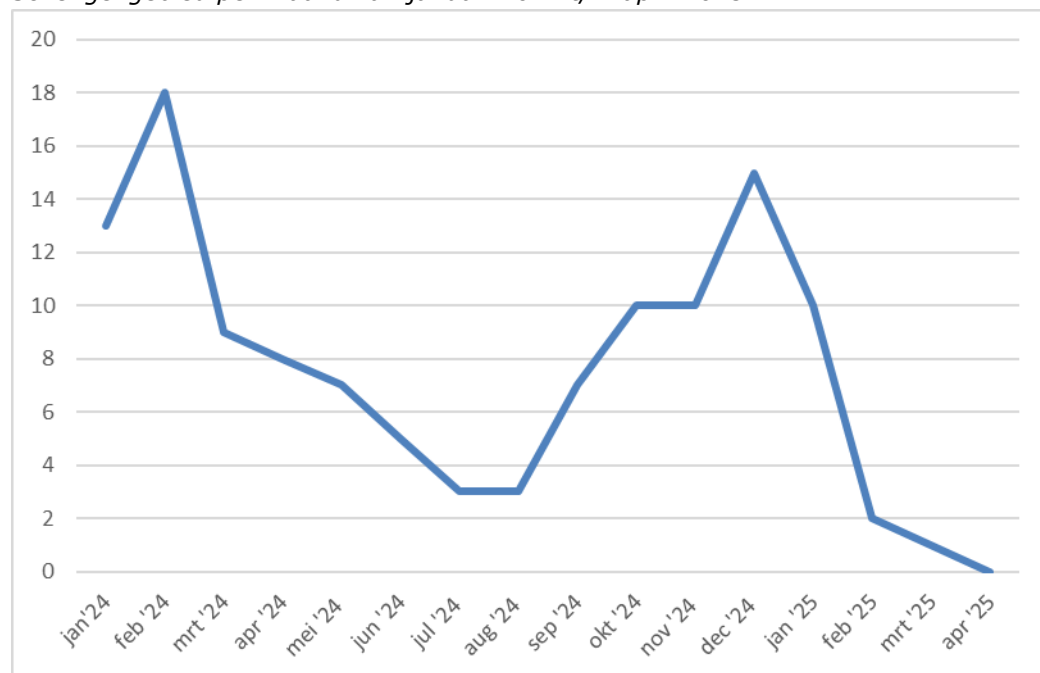
belangrijke **herkomstluchthavens** op extra-Schengenroutes naar Nederland **Sabiha Gokcen International Airport** (Istanboel, Turkije; 38), **Istanboel Airport** (Turkije, 35), **Benito Juarez International Airport** (Mexico, 24) en **El Dorado International Airport** (Bogota, Colombia; 22).

Asielaanvragen in transit

Ongeveer een kwart van de extra-Schengen asielaanvragen (113) werden in de transitzone van Schiphol gedaan (113; 28%). Dit is lager dan voorgaande meetperiode, maar ongeveer gelijk aan de meetperiodes daarvoor. De meest voorkomende nationaliteiten waren de Chinese (16), Russische (15) en Pakistaanse (9) nationaliteit. De belangrijkste **vertrekluchthavens** waren **Tbilisi International Airport** (Georgië, 12) en **Benito Juarez International Airport** (Mexico, 10).

4.2.2 Intra-Schengen routes

Figuur 4.20 Aantallen asielaanvragen op Nederlandse luchthavens met vlucht binnen Schengengebied per maand van januari 2024 t/m april 2025.

→ Het aantal asielaanvragen op Nederlandse luchthavens na een intra-Schengen vlucht was in het eerste tertaal van 2025 (13) veel lager dan in het derde tertaal van 2024 (42). Het is daarnaast ook aanzienlijk lager dan het aantal asielaanvragen in dezelfde periode in 2024 (48).

De **nationaliteit** die, reizend via intra-Schengen routes, het vaakst asiel aanvroeg op de Nederlandse luchthavens, betrof de **Syrische** nationaliteit. De meeste asielaanvragers afkomstig vanuit een intra-Schengenvlucht maakten gebruik van een vals reisdocument of arriveerden zonder geldig reisdocument in Nederland. Vrijwel allemaal verklaren ze dat ze het Schengengebied via Griekenland zijn ingereisd.

5 Ontwikkelingen in Europa

Naast de relatief grote invloed van (on)veiligheid in herkomstlanden op asielmigratie (zie hs. 3), zou asielbeleid een rol kunnen spelen bij een keuze voor een land om uiteindelijk asiel aan te vragen. Er is geen eenduidig beeld of aanpassingen in beleid daadwerkelijk invloed hebben op de instroom van asielmigranten.¹²¹ De mate waarin asielmigranten keuze hebben om in een bepaald land asiel aan te vragen, is relatief beperkt.¹²² Als migranten (juiste) kennis hebben van asielbeleid in diverse landen en dit een rol zou spelen bij de keuze van hun eindbestemming, dan is dat vaak pas wanneer zij al in Europa zijn. Vooral de kans op een inwilliging en de mogelijkheden voor gezinshereniging zouden dan invloed hebben op de keuze van het land binnen de EU om asiel te vragen.^{123 124}

In dit hoofdstuk worden ontwikkelingen in Europa op het gebied van beleid, maatschappij, politiek en aantallen asielaanvragen beschreven. De focus ligt op ontwikkelingen die in de maanden januari tot en met april van 2025 ingevoerd of gebeurd zijn en die van invloed zouden kunnen zijn op de asielinstroom naar Europa dan wel naar Nederland. Ook al zullen de meeste ontwikkelingen niet op korte termijn een merkbare impact hebben op de asielinstroom in Nederland, ze zijn wel van belang om in de gaten te blijven houden.

5.1 (Beleids)ontwikkelingen in Europa

5.1.1 Samenwerking Frontex met Bosnië-Herzegovina

De Europese Raad heeft eind januari besloten dat de EU een overeenkomst met Bosnië-Herzegovina zal ondertekenen over de operationele activiteiten van Frontex. Hierdoor kunnen Frontex en grenswachten van Bosnië-Herzegovina gezamenlijke operaties organiseren. Het betekent ook dat grensbeheerteams van Frontex in Bosnië-Herzegovina kunnen worden ingezet en dat Frontex Bosnië-Herzegovina kan bijstaan bij het beheer van migratiestromen, het tegengaan van illegale immigratie en het aanpakken van grensoverschrijdende criminaliteit.¹²⁵

5.1.2 Ondersteuning Jordanië

De EU zal Jordanië de komende jaren financieel ondersteunen. Naast verschillende andere punten waarover afspraken zijn gemaakt, speelt ook migratie een rol. De samenwerking op het gebied van grensbeheer en de strijd tegen mensensmokkel en mensenhandel wordt versterkt. Verder zal de samenwerking op het gebied van duurzame oplossingen voor vluchtelingen worden geïntensiveerd, inclusief trajecten voor bescherming en veilige, vrijwillige en waardige terugkeer. Beide partijen zullen de coördinatie op het gebied van humanitaire hulp verbeteren, waarbij Jordanië zijn rol als regionaal knooppunt voor hulp blijft vervullen. Ondersteuning van kwetsbare groepen, Syrische vluchtelingen en Palestijnse vluchtelingen blijft een prioriteit.¹²⁶

5.1.3 Voorstel terugkeerverordening

Momenteel vertrekken te weinig vertrekplichtige vreemdelingen uit de EU. De Europese Commissie wil daar verandering in brengen en heeft een voorstel voor een nieuwe terugkeerverordening gepubliceerd. EU-landen moeten volgens dit voorstel onder andere verplicht elkaars terugkeerbesluiten erkennen en uitvoeren. Ook creëert de Commissie in het voorstel de mogelijkheid om vertrekplichtige vreemdelingen over te brengen naar 'terugkeerhubs' buiten de EU. Dit wil de Commissie vanaf 2027 verplicht stellen. Ook wordt in het voorstel mogelijk gemaakt om inreisverboden voor langere tijd op te leggen. De maximale duur van het inreisverbod wordt verlengd van 5 jaar naar 10 jaar. Bij een veiligheidsrisico kan een inreisverbod worden opgelegd voor maximaal 20 jaar. De noodzaak voor nieuwe, effectievere terugkeerregels is des te groter nu

¹²¹ Verwey-Jonker Instituut, 2023. Invloed asielbeleid op migratie naar Nederland: Wetenschappelijke inzichten in migratiedrivers.

¹²² Verwey-Jonker Instituut, 2023. Invloed asielbeleid op migratie naar Nederland: Wetenschappelijke inzichten in migratiedrivers.

¹²³ Verwey-Jonker Instituut, 2023. Invloed asielbeleid op migratie naar Nederland: Wetenschappelijke inzichten in migratiedrivers.

¹²⁴ IND, Literatuurstudie pullfactoren, september 2024, [url](#)

¹²⁵ Council of the European Union, Frontex: EU to sign cooperation agreement with Bosnia and Herzegovina, 27-1-2025, [url](#)

¹²⁶ European Commission, Statement by President von der Leyen on the signature of the EU-Jordan Strategic and Comprehensive Partnership, 29-1-2025, [url](#)

volgend jaar het Europese Migratiepact van kracht wordt. Dat pact voorziet in snellere besluiten over een asielaanvraag waarbij weinig kansrijke asielzoekers aan de grens worden vastgehouden. Zonder terugkeer ontstaan daar grote opvangproblemen.¹²⁷

5.1.4 Steun voor Egypte

Het Europees Parlement heeft begin april ingestemd met 4 miljard euro aan hulp voor Egypte, als onderdeel van een breder EU-steunpakket van ruim 7 miljard euro. De hulpmiljarden hangen samen met de 'Egyptedeal' die de Commissie in maart 2024 tekende in een poging irreguliere migratie naar Europa in te dammen.¹²⁸

5.1.5 EU-lijst veilige landen van herkomst

De EU heeft voor het eerst een voorstel gedaan voor een eigen lijst van veilige landen van herkomst voor asielverzoeken. Asielzoekers uit die landen moeten in een versnelde procedure terecht gaan komen, waarbij een asielverzoek in maximaal drie in plaats van zes maanden moet worden behandeld. De Europese Commissie heeft in haar voorstel een lijst van zeven landen opgenomen namelijk: Kosovo, Colombia, Marokko, Tunesië, Egypte, Bangladesh en India. Daarnaast is in het voorstel opgenomen dat de EU alle landen die kandidaat-lid zijn ook als veilig beschouwt, met uitzondering van landen in oorlog zoals Oekraïne. Tot nu toe hanteren EU-lidstaten een nationale lijst met veilige landen van herkomst. Met een gezamenlijke lijst hoopt de Commissie meer eenduidigheid te brengen. Tegelijkertijd blijft het mogelijk om een nationale lijst te hanteren, in aanvulling op de Europese lijst. Na acceptatie door de lidstaten en het Europees Parlement zijn lidstaten verplicht om aanvragen van asielzoekers uit die veilige landen van herkomst in een versnelde procedure te behandelen.¹²⁹

5.2 (Beleids)ontwikkelingen in Europese landen¹³⁰

5.2.1 Grenscontroles binnengrenzen

Binnen de EU hebben diverse lidstaten tijdelijke controles ingesteld en deels verlengd op grenzen met andere EU-lidstaten ('interne grenzen'). Eén van de redenen voor de controles is het tegengaan van (mensen-)smokkel en het beperken van irreguliere immigratie. Zie voor meer informatie over de specifieke lidstaten, grenzen en geldigheid van de controles (zoals bekend op 6 juni 2025) onderstaande tabel.¹³¹

Tabel 4.1. Interne grenscontroles EU.¹³²

lidstaat en grens (land dat de controles heeft ingevoerd cursief gedrukt)	van	tot
<i>Duitsland</i> – Alle landsgrenzen	16-03-2025	15-09-2025
<i>Oostenrijk</i> – Slovenië en Hongarije	12-05-2025	11-11-2025
<i>Oostenrijk</i> – Slowakije en Tsjechië	16-04-2025	15-10-2025
<i>Slovenië</i> – Kroatië en Hongarije	22-06-2025	21-12-2025
<i>Noorwegen</i> – havens met ferry's naar Schengen	12-05-2025	11-11-2025
<i>Denemarken</i> – alle interne grenzen	12-05-2025	11-11-2025
<i>Zweden</i> – alle interne grenzen	12-05-2025	11-11-2025
<i>Frankrijk</i> – alle interne grenzen	01-05-2025	31-10-2025
<i>Italië</i> – Slovenië	19-06-2025	18-12-2025
<i>Bulgarije</i> – Roemenië	01-01-2025	30-06-2025
<i>Nederland</i> – België, Duitsland	09-06-2025	08-12-2025
<i>Spanje</i> – Frankrijk en Portugal	27-06-2025	05-07-2025

¹²⁷ Volkskrant, EU-Commissie: uitgeprocedeerde asielzoekers moeten echt de EU uit, 11-3-2025

¹²⁸ NRC, Miljarden in ruil voor minder migranten: Europarlement stemt in met omstreden 'Egyptedeal', 2-4-2025

¹²⁹ NOS.nl, EU komt met eigen lijst met veilige landen voor asielbeleid, 16-4-2025, [url](#)

¹³⁰ Exclusief Nederland. Zie §5.1 voor (beleids)ontwikkelingen in Nederland

¹³¹ Voor de meest recente stand van zaken rond grenscontroles, zie de url uit de volgende noot.

¹³² Europese Commissie, s.a. Temporary Reintroduction of Border Control. Geraadpleegd juni 2025. [url](#)

5.2.2 België

Begin februari werd in België een nieuwe regering gevormd. Het regeerakkoord bevat voorstellen voor een ingrijpende hervorming van het asielstelsel. Op nationaal niveau wil men ervoor zorgen dat het Belgische asielbeleid "niet genereuzer lijkt dan dat van de buurlanden". Het omvat maatregelen zoals het moderniseren en intensiveren van de afschrikkingscampagnes gericht op asielzoekers en het raadplegen van hun telefoons voor identificatie en verificatie. Wat de opvang betreft, voorziet het akkoord erin dat asielzoekers alleen in collectieve centra worden gehuisvest, waarmee een einde komt aan noodopvang en gemeentelijke lokale initiatieven. Daarnaast is de regering van plan om voorrang te geven aan subsidiaire bescherming boven de vluchtelingenstatus, hervestiging tijdelijk stop te zetten, de uitvoering van terugkeerbesluiten te optimaliseren en gezinshereniging te beperken.¹³³ Tijdens het schrijven van deze Migratieradar maakte de Belgische regering bekend vanaf deze zomer zogenaamde binnenkomstcontroles uit te willen voeren om illegale migratie tegen te gaan.¹³⁴

5.2.3 Finland

Met ingang van 2 januari 2025 krijgen vluchtelingen een verblijfsvergunning voor drie jaar in plaats van vier. De eerste verblijfsvergunning op basis van subsidiaire bescherming wordt voor één jaar afgegeven. Er zijn nieuwe gronden geïntroduceerd voor het weigeren of beëindigen van de internationale beschermingsstatus.¹³⁵

5.2.4 Italië

Begin februari 2025 zijn opnieuw migranten uit Italiaanse asielcentra in Albanië teruggestuurd naar Italië. De Italiaanse rechter ging opnieuw niet akkoord met de plaatsing in Albanië. Zes minderjarige of 'kwetsbare' migranten waren al meteen na aankomst teruggestuurd. Het is de derde mislukte poging van de radicaal-rechtse regering van Meloni om migranten in het niet-EU-land op te vangen. Het Italiaanse hof verwees de zaak opnieuw door naar het Hof van Justitie van de EU.¹³⁶

5.2.5 Oostenrijk

Christendemocraten, sociaaldemocraten en liberalen in Oostenrijk hebben eind februari een regeerakkoord gesloten. In het regeerprogramma van de drie partijen valt het strenge migratiebeleid op: asielzoekers moeten een antisemitisme-verklaring ondertekenen en 'vanaf dag 1' een integratiecursus van drie jaar volgen; wie weigert, krijgt minder leefgeld. Als de asielaanvragen weer stijgen, wordt een asielstop ingevoerd. Er komt een hoofddoekverbod voor minderjarige meisjes. Er wordt onderzocht of het mogelijk is om erkende vluchtelingen en migranten pas na vijf jaar recht te geven op sociale uitkeringen. Het akkoord vermeldt expliciet dat de regering zich aan de Europese regelgeving wil houden.¹³⁷

Vanaf half maart heeft Oostenrijk bovendien familiehereniging stilgelegd voor asielzoekers of mensen die asiel hebben verkregen. Bondskanselier Christian Stocker beroept zich op de regels van de Europese Unie die het mogelijk maken in het belang van de nationale veiligheid af te wijken van de algemene regelgeving. „Door de enorme instroom” kunnen de instellingen belast met de opvang en afhandeling van asielzoekers het werk niet meer aan”, aldus Stocker.¹³⁸

5.2.6 Polen

Polen heeft begin februari aan de Europese Commissie aangegeven dat het land het Europese asiel- en migratiepact niet gaat invoeren. Polen is tot juli voorzitter van de Europese Unie. "We zijn bereid om met iedereen samen te werken om Europa tegen illegale migratie te beschermen, maar Polen is niet bereid om extra lasten te accepteren", zei Tusk.

¹³³ ECRE Weekly Bulletin, 6-2-2025

¹³⁴ RTL.nl, Ook België komt met controles bij de grens tegen illegale migratie, 20-6-2025, [url](#)

¹³⁵ EMN news, 11-2-2025

¹³⁶ Trouw, Migranten opnieuw teruggestuurd naar Italië, 3-2-2025

¹³⁷ Dagblad van het Noorden, Oostenrijk krijgt regering met streng migratiebeleid, 28-2-2025

¹³⁸ De Telegraaf, Nieuwe regering Oostenrijk stopt familiehereniging asielzoekers, 12-3-2025

Polen vangt bijna 2 miljoen vluchtelingen uit Oekraïne op, zei de Poolse premier. Voorzitter van de Europese Commissie Ursula von der Leyen toonde begrip voor het standpunt van Polen.¹³⁹

De Poolse premier Donald Tusk heeft vervolgens eind maart aangekondigd dat het asielrecht wordt beperkt. Het land wil zo de toestroom van immigranten uit buurland Belarus tegengaan. De wet maakt het mogelijk om het recht om asiel aan te vragen op te schorten. De Europese Commissie zei vorig jaar dat lidstaten die grenzen aan Rusland en Belarus het recht om asiel aan te vragen mogen beperken, als de migranten dienen als wapens in een hybride oorlog tegen de Europese Unie. De regering in Warschau stelt dat dat het geval is.¹⁴⁰

5.2.7 Portugal

Wie op de vlucht slaat voor klimaatrampen, heeft geen recht op een officiële vluchtelingenstatus. Daar wil Portugal verandering in brengen. Voor de Portugese partijen is het niet de bedoeling om een wereldwijd probleem direct op te lossen met deze wetgeving, stelt mede-initiatiefnemer Inês de Sousa Real tegenover Portugese media. "Dit is een startpunt om internationale actie te ontketenen." Er moet nog gestemd worden, maar de kans is aanzienlijk dat het voorstel wordt goedgekeurd. Volgens de initiatiefnemers is wetgeving op internationaal vlak ook geen slecht idee.¹⁴¹

5.2.8 Verenigd Koninkrijk

Britse illegale immigranten komen sinds half februari niet langer in aanmerking voor een Brits staatsburgerschap. De Britse regering heeft de regels over burgerschap sinds deze week aangescherpt. Asielzoekers die illegaal het Verenigd Koninkrijk zijn binnengekomen kunnen sinds half februari geen aanspraak meer maken op een Brits staatsburgerschap. In het verleden moesten ze tien jaar in het Verenigd Koninkrijk verblijven voordat ze officieel Brit konden worden. De maatregel is bedoeld om het minder aantrekkelijk te maken voor immigranten om illegaal het land binnen te komen.¹⁴²

¹³⁹ AD, Polen weigert EU-migratiepact in te voeren vanwege opvang Oekraïners en problemen aan oostgrens, 7-2-2025

¹⁴⁰ Welingelichte Kringen, Poolse premier kondigt beperking asielrecht aan, 26-3-2025, [url](#)

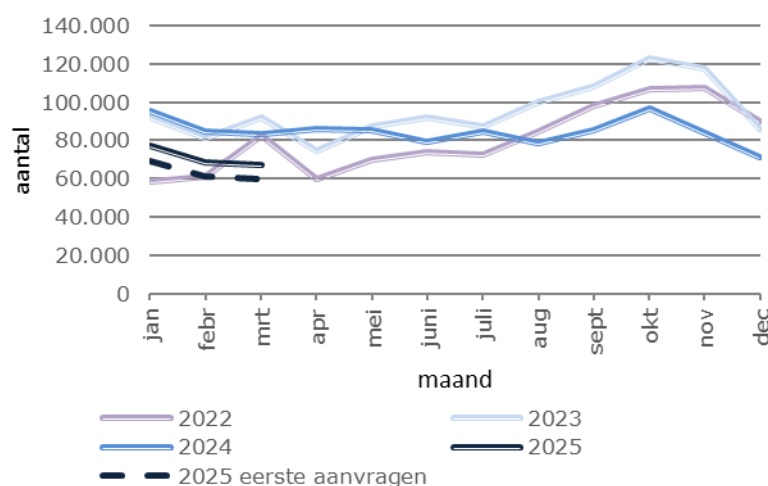
¹⁴¹ Trouw, Portugal wil klimaatvluchtelingen officieel erkennen, 3-2-2025; RTL.nl, Als het aan Portugal ligt, worden klimaatvluchtelingen statushouders, 7-2-2025, [url](#)

¹⁴² De Telegraaf, 12-2-2025

5.3 Asielaanvragen in de EU+ ^{143,144}

5.3.1 Asielaanvragen

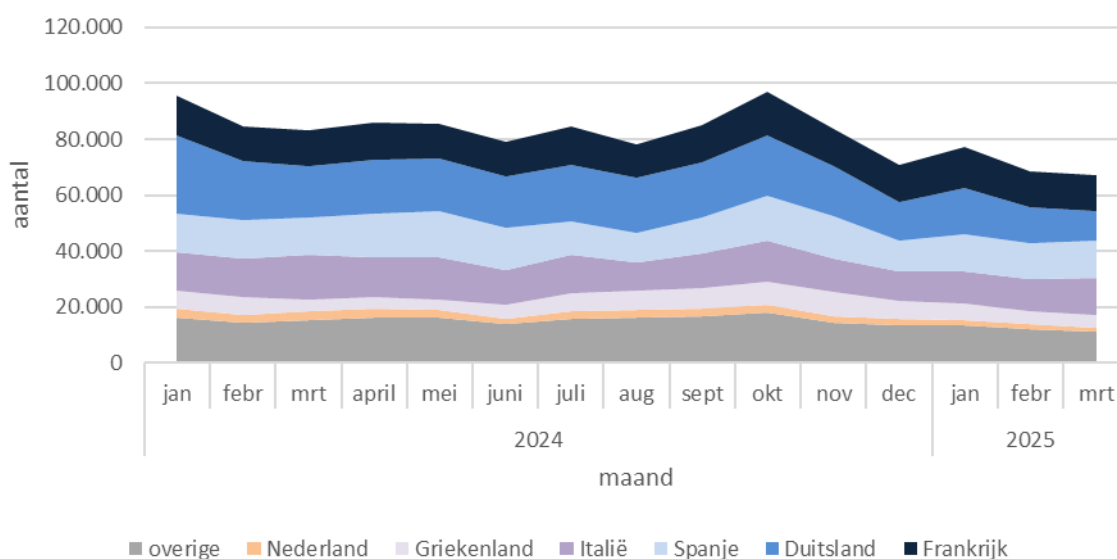
Figuur 5.1 Aantallen asielaanvragen¹⁴⁵ per maand in de EU+ van januari 2022 t/m maart 2025.¹⁴⁶

→ Het totale aantal personen dat asiel aanvraag in de EU+ - bestaande uit eerste aanvragen, herhaalde aanvragen en relocatie - verloopt de eerste drie maanden van 2025 redelijk vergelijkbaar met 2024, alleen liggen de aantallen lager. Ten opzichte van de eerste drie maanden van 2024 is er een daling van 19% in januari tot en met maart 2025. In maart 2025 is het totaal aantal asielaanvragen ook lager dan het totaal aantal asielaanvragen

in maart 2022. De ruime meerderheid van de aanvragen betrof een eerste asielaanvraag (89% in januari tot en met maart 2025).

Figuur 5.2 Aantal asielaanvragen¹⁴⁷ per land in de EU+, januari 2024 t/m maart 2025.¹⁴⁸

¹⁴³ De EU+ bestaat uit lidstaten van de Europese Unie, Noorwegen en Zwitserland.

¹⁴⁴ Vanaf 2020 zijn de cijfers afkomstig van de EUAA exclusief die van het Verenigd Koninkrijk. In 2022 exclusief Litouwen. Van oktober 2023 t/m april 2024 ontbreken de cijfers van Portugal, van maart t/m juli 2023, november 2023 en juli 2024 die van Tsjechië. In juli 2024 ontbreken ook de cijfers van Malta. In november 2024 ontbreken ook de cijfers van Tsjechië. In 2025 ontbreken ook de cijfers van Portugal.

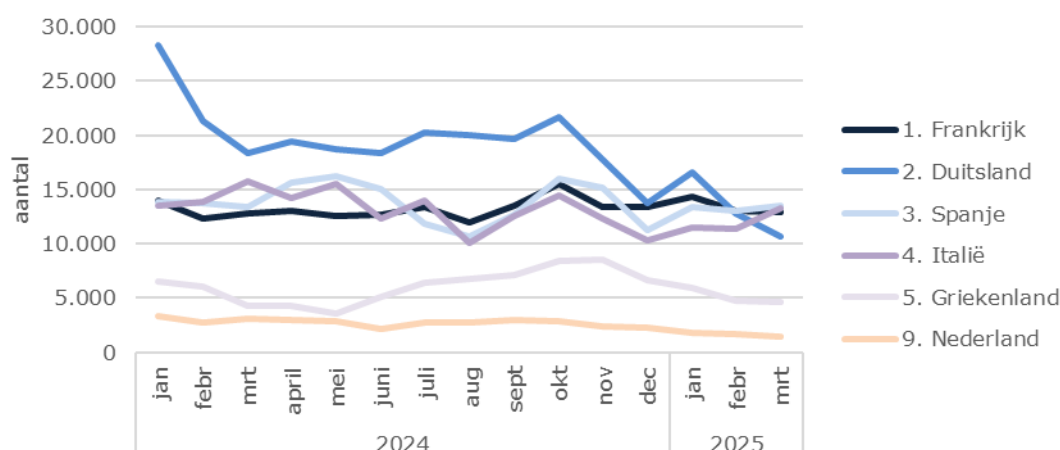
¹⁴⁵ bestaande uit eerste aanvragen, herhaalde aanvragen en relocatie

¹⁴⁶ Bron: statistische bijlagen van EUAA Analytical Briefs.

¹⁴⁷ bestaande uit eerste aanvragen, herhaalde aanvragen en relocatie

¹⁴⁸ Bron: statistische bijlagen van EUAA Analytical Briefs. Alle cijfers betreffen voorlopige cijfers.

Figuur 5.3 - Aantal asielaanvragen¹⁴⁹ in top 5 ontvangende EU+ landen en Nederland in januari-maart 2025, van januari 2024 t/m maart 2025.¹⁵⁰

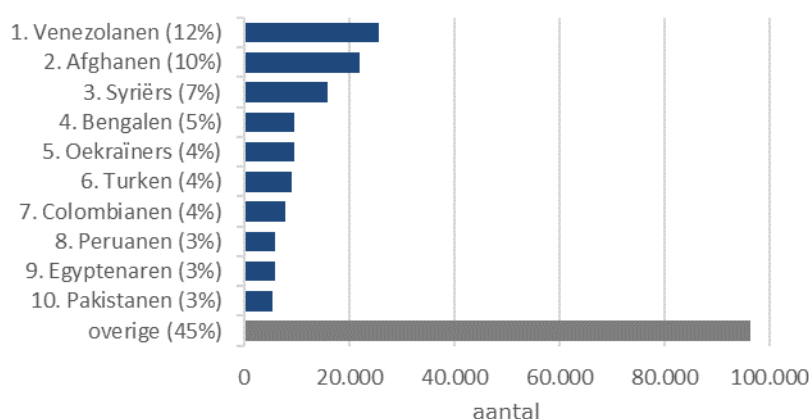

Figuur 5.2 en 5.3: Vanaf februari 2025 is Duitsland niet meer het meest ontvangende land in de EU+. Waar het aantal asielaanvragen in Duitsland, Griekenland en Nederland daalde in januari tot en met maart 2025, bleef het aantal asielaanvragen in Frankrijk en Spanje redelijk stabiel en zag Italië een lichte stijging in maart. Zoals in Figuur 5.2 is te zien, is het aantal asielaanvragen in Nederland in januari tot en met maart 2025 lager en betreft het een kleiner aandeel van het totaal vergeleken dezelfde periode in 2024. **Van januari tot en met maart 2025 was Nederland met 2,3% het negende meest ontvangende EU-land van asielaanvragen.** Eerder was Nederland vaak het zesde meest ontvangende EU-land. Nu staan België (4,3%), Zwitserland (2,6%) en Polen (ook 2,3%) boven Nederland.

5.3.2 Kenmerken aanvragers

5.3.2.1 Nationaliteiten

Figuur 5.4 Tien meest voorkomende en overige nationaliteiten onder asielaanvragers¹⁵¹ in de EU+ in januari-maart 2025 (totaal aantal aanvragers = 213.013).¹⁵²

→ Asielzoekers in de EU+ hebben veel verschillende nationaliteiten. Lange tijd bestond de grootste groep aanvragers uit Syriërs, maar van januari tot en met maart 2025 bestaat de grootste groep uit **Venezolanen** met twaalf procent. Het aandeel **Afghanen** dat in de EU+ asiel aanvraag, is niet veel kleiner met tien procent. **Syriërs** staan deze periode op de derde plek met zeven

procent. Waar Marokkanen ook vaak een van de tien meest voorkomende nationaliteiten waren (bijvoorbeeld in de laatste twee edities van de Migratieradar) hebben Pakistanen in 2025 tot nu toe meer asielaanvragen ingediend.

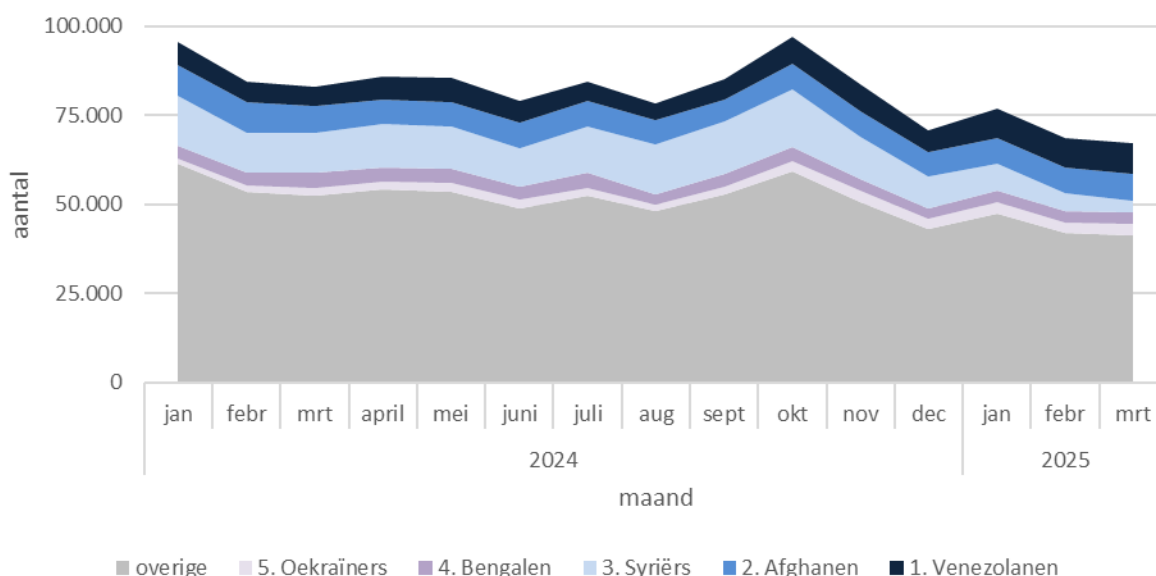
¹⁴⁹ bestaande uit eerste aanvragen, herhaalde aanvragen en relocatie

¹⁵⁰ Bron: statistische bijlagen van EUAA Analytical Briefs. Alle cijfers betreffen voorlopige cijfers.

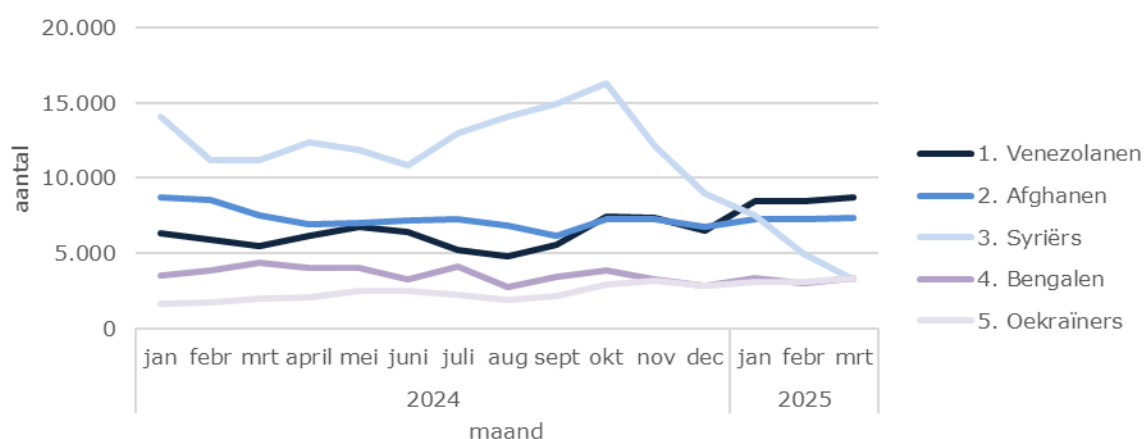
¹⁵¹ bestaande uit eerste aanvragers, herhaalde aanvragers en relocatie

¹⁵² Bron: statistische bijlagen van EUAA Analytical Briefs. Alle cijfers betreffen voorlopige cijfers.

Figuur 5.5 Aantallen asielaanvragers in de EU+ per nationaliteit van januari 2024 t/m maart 2025.¹⁵³

Figuur 5.6 Aantal asielaanvragen¹⁵⁴ voor de top 5 nationaliteiten in januari-maart 2025 in de EU+, van januari 2024 t/m maart 2025.

Figuur 5.5 en 5.6: De sterke daling in het aantal Syrische asielaanvragen in de EU+ vanaf oktober 2024 zette ook in de maanden januari tot en met maart 2025 door. In januari tot en met maart 2025 bleef het aantal asielaanvragen van de andere vier meest voorkomende nationaliteiten redelijk stabiel. Vanaf januari is de Venezolaanse nationaliteit het meest voorkomend in de EU+. Vergeleken 2024 ligt het gemiddelde aantal asielaanvragen van Venezolanen per maand 39% hoger in januari tot en met maart 2025. Het aantal Venezolaanse asielzoekers fluctueert wel vaker. De huidige stijging zou te maken kunnen hebben de maatregelen die de Verenigde Staten eerder dit jaar hebben genomen om het aantal asielzoekers te beperken: nu de mogelijkheid van bescherming in de V.S. wordt afgesneden richten de Venezolanen zich mogelijk meer op Europa.

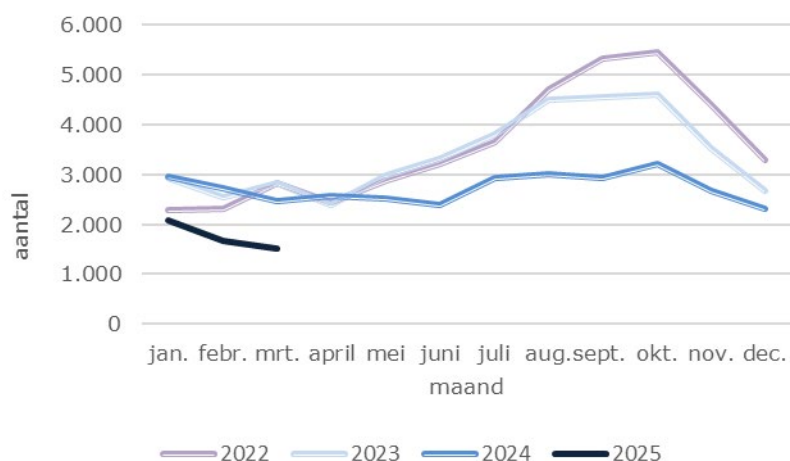
¹⁵³ Bron: statistische bijlagen van *EUAA Analytical Briefs*. Alle cijfers betreffen voorlopige cijfers.

¹⁵⁴ bestaande uit eerste aanvragen, herhaalde aanvragen en relocatie

5.3.2.2 Alleenreizende jongeren/minderjarigen (amv's)^{155 156}

Een deel van de personen die asiel aanvraagt, is minderjarig en vraagt zonder ouder(s) of andere wettelijk vertegenwoordiger asiel aan (ongeacht of de kinderen wees zijn of de ouders of voogden elders verblijven). Gezien hun kwetsbaarheid, is de procedure voor deze groep dikwijls anders dan voor minderjarigen die met ouders aankomen of meerderjarigen.

Figuur 5.7 Aantal asielaanvragen¹⁵⁷ door amv's in de EU+, van januari 2022 t/m maart 2025.¹⁵⁸

→ Vergeleken andere jaren ligt het aantal asielaanvragen van amv's in de EU+ van januari tot en met maart 2025 een stuk lager. Net zoals met het totaal aantal asielaanvragen in de EU+, is het verloop in 2025 vergelijkbaar met dezelfde maanden in 2024, alleen ligt het aantal een stuk lager. Ten opzichte van de eerste drie maanden van 2024 is er een daling van 35% in januari tot en met maart 2025.

¹⁵⁵ De terminologie voor deze groep lijkt de afgelopen tijd aan verandering onderhevig. Volgens de tekst van de Vreemdelingenwet gaat het om alleenstaande minderjarige vreemdelingen. De afgelopen jaren is echter gebleken dat veel van deze amv's niet alleenstaand zijn, maar alleenreizend: na verkrijgen van een asielstatus vragen zij nareis aan voor hun ouder(s). In het kader van toegankelijk taalgebruik spreekt het COA inmiddels over alleenreizende jongeren.

¹⁵⁶ In een aantal andere EU-landen, bijvoorbeeld Duitsland en Frankrijk, kunnen alleenreizende jongeren ook recht hebben op verblijf zonder dat zij asiel aan hoeven vragen. Het aantal gerapporteerde asielaanvragen door alleenreizende jongeren in de EU is daarom een minimum aantal (bron: IND, 2022. Analyse instroom amv's.) Er zijn indicaties dat met name in Frankrijk, Italië en Spanje veel alleenstaande minderjarigen buiten het asielsysteem instromen (bron: APM, 2023, Kwantitatieve analyse alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) 2023).

¹⁵⁷ bestaande uit eerste aanvragen, herhaalde aanvragen en relocatie

¹⁵⁸ Bron: statistische bijlagen van *EUAA Analytical Briefs*. Alle cijfers betreffen voorlopige cijfers.

6 Ontwikkelingen in Nederland

Asielzoekers reizen naar Europa als gevolg van omstandigheden in hun land van herkomst (pushfactoren). Eenmaal binnen Europa zijn er verschillende (pull)factoren die een rol (kunnen) spelen bij de keuze voor het land waar men een aanvraag wil indienen. In de eerste plaats lijken de mate van veiligheid en het aantal landgenoten dat al in een land verblijft (de diaspora) een rol te spelen. Vervolgens kunnen nog de verschillen in beleid tussen de diverse Europese landen een rol spelen.¹⁵⁹ Uit meerdere onderzoeken blijkt dat de aanwezigheid van familie en/of vrienden in Nederland de belangrijkste reden is om in Nederland asiel te aanvragen.¹⁶⁰

In dit hoofdstuk worden ontwikkelingen in Nederland op het gebied van beleid, maatschappij, politiek en aantallen asielaanvragen beschreven. De focus ligt op ontwikkelingen in het eerste tertaal van 2025 die van invloed zouden kunnen zijn op de asielinstroom in Nederland. Ook al zullen de meeste ontwikkelingen niet op korte termijn een impact hebben, ze zijn wel van belang om in de gaten te houden.

6.1 (Beleids)ontwikkelingen in Nederland

Hier wordt nadrukkelijk opgemerkt dat aan de beknopte weergave van het beleid in de Migratieradar geen rechten worden ontleend: de formulering in Vreemdelingenwetgeving is altijd leidend.

6.1.1 Aanpassing landenbeleid

Op 14 januari werd de Tweede Kamer geïnformeerd over aanpassingen in het landenbeleid voor **Ethiopië, Irak, Somalië en Sudan**. Het beleid voor deze landen werd naar aanleiding van een uitspraak van de Raad van State beter aangepast aan artikel 15c van de Kwalificatierichtlijn.¹⁶¹ In de bijlage bij de brief hierover aan de Tweede Kamer wordt een overzicht gegeven van gebieden waarin een gewapend conflict speelt, maar waar sprake is van een relatief lagere mate van willekeurig geweld. In Ethiopië geldt dat voor Amhara en Oromia; in Irak voor Diyala, Dohuk, Erbil en Ninewa; in Somalië voor Mogadishu, Galmudug, Jubbaland, South West State en Hirshabelle; en tenslotte in Sudan voor Abyei, Blauwe Nijl, Gedaref, Kassala, Noordelijk, Nijl, Oost-Darfur, Rode Zee, Sennar en Witte Nijl.

Op basis van een algemeen ambtsbericht van MinBuZa d.d. 24-6-2024 is het landen beleid **Colombia** aangepast. De departementen Antioquia, Arauca, Bolivar, Cauca, Choco, Magdalena Valle del Cauca en Nariño, en Putumayo worden aangemerkt als gebieden waar sprake is van een relatief lage mate van willekeurig geweld als gevolg van een gewapend conflict. In het beleid wordt aangenomen dat transpersonen geen bescherming kunnen krijgen van de autoriteiten. Verder wordt nu aangenomen dat vrouwen die aannemelijk hebben gemaakt dat zij te vrezen hebben voor gender gerelateerd geweld geen bescherming kunnen krijgen van de autoriteiten.¹⁶²

6.1.2 Terugkeer naar Syrië

Op 17 januari werd bekend dat asielzoekers die vrijwillig teruggaan naar Syrië hulp ontvangen van de Nederlandse Staat en 900 euro in contanten. Dat is meer dan asielzoekers uit andere landen. De Dienst Terugkeer en Vertrek (DTenV) ontving veel telefoontjes van Syriërs, maar of ze ook daadwerkelijk terugkeren is de vraag, omdat het onduidelijk is hoe veilig het is in Syrië. Een voorwaarde voor deze hulp is dat de asielzoekers schriftelijk instemmen met het intrekken van hun asielaanvraag of hun tijdelijke verblijfsvergunning inleveren. Eenmaal in Syrië mogen ze niet meer terugkeren naar Nederland.¹⁶³ Volgens de Dienst Terugkeer en Vertrek waren op 1 april 2025 250 personen daadwerkelijk teruggekeerd naar Syrië.¹⁶⁴

¹⁵⁹ Verwey-Jonker Instituut, 2023. Invloed asielbeleid op migratie naar Nederland: Wetenschappelijke inzichten in migratiedrivers.

¹⁶⁰ Verwey-Jonker Instituut, 2023. Invloed asielbeleid op migratie naar Nederland: Wetenschappelijke inzichten in migratiedrivers.

¹⁶¹ Brief aan de TK, 14-1-2025, nr. 5957445

¹⁶² Brief aan de TK, 30-1-2025, nr. 5865377

¹⁶³ Dienst Terugkeer en Vertrek, DTenV supports your voluntary return to Syria, 17-1-2025, [url](#) ; RTL 23-1-2025, [url](#)

¹⁶⁴ Dienst Terugkeer en Vertrek, Cijfers vrijwillige terugkeer naar Syrië, 3-4-2025, [url](#)

6.1.3 Verlengen beslistermijn

De Eerste Kamer heeft dinsdag 11 maart gestemd over een wetsvoorstel om de beslistermijnen in asiel- en nareiszaken te verlengen. Het wetsvoorstel wijzigt de Vreemdelingenwet 2000 zodat de beslistermijnen in asiel- en nareiszaken kunnen worden verlengd.¹⁶⁵ De termijn waarbinnen de IND moet beslissen op aanvragen van een asielzoeker om een verblijfsvergunning te verlenen kan worden verlengd van 18 naar maximaal 21 maanden. Het kabinet hoopt hiermee minder dwangsommen uit te hoeven keren aan asielzoekers. Ook biedt dit wetsvoorstel ruimte in de beslistermijn van een verblijfsvergunning voor gezinsleden van statushouders. Deze wordt verlengd van 90 dagen naar 9 maanden, met onbeperkte verlengingsmogelijkheden in complexe gevallen. De verlenging van de beslistermijn voor asielzoekers is tijdelijk, want vanaf 12 juni 2026 zal het Europees Asiel- en Migratiepact gaan gelden waarin de beslistermijn maximaal achttien maanden is.¹⁶⁶

6.1.4 Grenscontroles

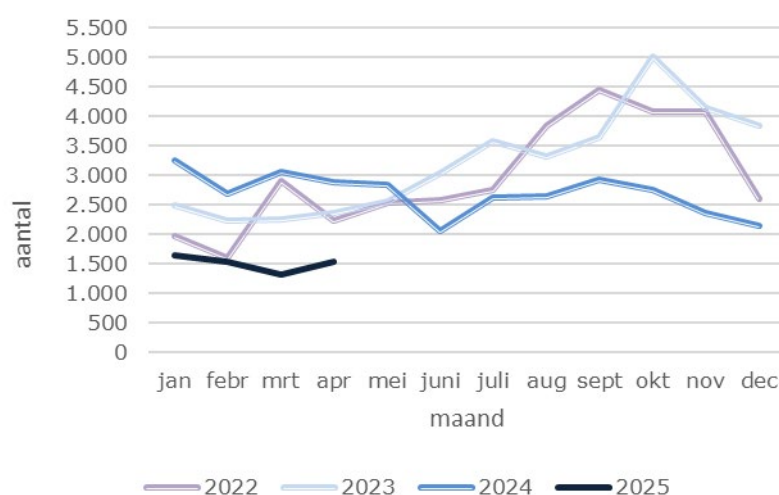
De extra grenscontroles aan de Nederlandse binnengrenzen gaan tot in ieder geval 9 december dit jaar door. De Minister van Asiel en Migratie wil daarnaast onderzoeken op wat voor manier de marechaussee de reguliere controles vaker en beter kan uitvoeren. De grenscontroles zouden eerst op 8 juni verlopen, maar het kabinet heeft besloten die vanwege "de voortdurende dreiging voor de openbare orde" met zes maanden te verlengen. De Minister wijst in haar Kamerbrief op onder meer documentenfraude en mensensmokkel. Daarnaast wil ze de reguliere grenscontroles van de marechaussee versterken. Daarmee moet de marechaussee in de toekomst "flexibeler en effectiever" kunnen controleren. Hoe dat kan, wordt nu onderzocht.¹⁶⁷

Eerste asielaanvragen¹⁶⁸

In deze paragraaf staan de ontwikkelingen van asielaanvragen van de meest voorkomende en meest opvallende nationaliteiten in Nederland (tot en met april 2025). De grafieken gaan meerdere maanden en soms jaren terug. De toelichtingen focussen zich grotendeels op de periode januari tot en met april 2025.

Figuur 6.1 Aantallen eerste asielaanvragen per maand van januari 2022 t/m april 2025.¹⁶⁹

→ Waar het gemiddelde aantal eerste asielaanvragen in januari tot en met april 2024 rond de 3.000 per maand lag, ligt het gemiddelde in januari tot en met april 2025 rond de 1.500 per maand. Daarmee zijn de cijfers van de eerste vier maanden van 2025 lager dan alle drie de voorgaande jaren.

¹⁶⁵ Eerste Kamer, 11-3-2025, [url](#)

¹⁶⁶ Telegraaf 11-3-2025

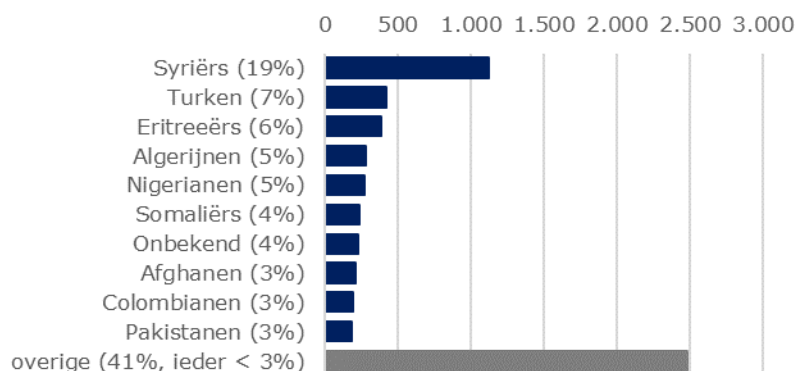
¹⁶⁷ Brief aan TK, 25-4-2025, nr. 6314477; NU.nl, Minister Faber zet extra controles aan de grens door tot december, 25-4-2025.

¹⁶⁸ In erg drukke tijden ontstaan er soms werkvoorraden bij het registreren van asielaanvragen. Hierdoor zit er soms enige vertraging tussen het verzoek om een aanvraag in te dienen en de daadwerkelijke aanvraag. Hierdoor kunnen de maandcijfers van de aantallen asielaanvragen wat afwijken van de daadwerkelijke asielinstroom.

¹⁶⁹ Bron: IND, 2025, METIS Factboards. Geraadpleegd op 28-05-2025.

6.2.1 Nationaliteiten

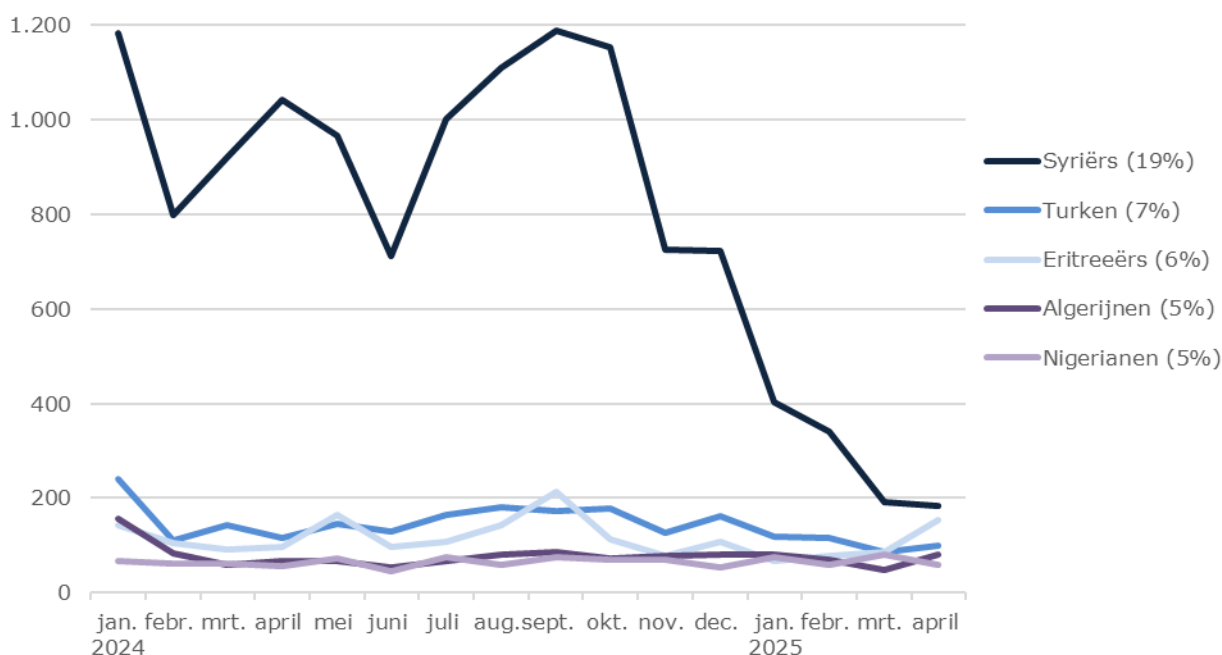
Figuur 6.2 Tien meest voorkomende en overige nationaliteiten onder eerste asielaanvragers in Nederland van januari t/m april 2025 (totaal aantal aanvragers = 6.008).¹⁷⁰

→ Syriërs dienden van januari tot en met april 2025 wederom de meeste asielaanvragen in: rond de 1.120; 19% van alle aanvragen. Dit aandeel is aanzienlijk lager dan in 2024, toen Syrische asielaanvragen 36% van het totaal aantal eerste asielaanvragen uitmaakten.

De ontwikkelingen in Syrië en mogelijk ook het besluit- en vertrek moratorium voor Syriërs zien we op deze manier terug in de cijfers. Op afstand volgden andere gebruikelijke nationaliteiten, vergeleken met de twee vorige edities van de Migratieradar vallen wel de Afghanen, Colombianen en Pakistaniërs op binnen de top-10.

Figuur 6.3 Aantal eerste asielaanvragen door vijf meest voorkomende nationaliteiten*, van januari 2024 t/m april 2025.¹⁷¹

* De meest voorkomende nationaliteiten zijn gebaseerd op de aantallen aanvragen van januari t/m april 2025.

Net zoals bij het totaal aantal asielaanvragen in de EU+, zet de sterke daling in het aantal Syrische asielaanvragen vanaf oktober 2024 ook in de maanden januari tot en met maart 2025 door in Nederland. In april stabiliseert het aantal. Het aantal asielaanvragen van Turken, Algerijnen en Nigerianen bleef redelijk stabiel in de eerste vier maanden van 2025. Opvallend is de stijging in

¹⁷⁰ Bron: IND, 2025, METiS Factboards. Geraadpleegd op 28-05-2025.

¹⁷¹ Bron: IND, 2025, METiS Factboards. Geraadpleegd op 28-05-2025.

Eritrese asielaanvragen in april, dit komt voornamelijk door meer asielaanvragen van Eritrese amv's (zie paragraaf 6.2.2).

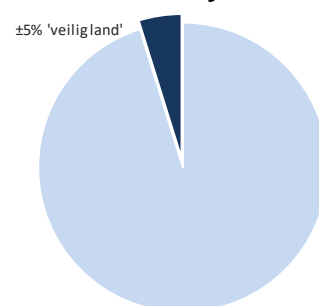
6.2.1.1 Asielaanvragen van personen afkomstig uit 'veilige landen van herkomst'

De algemene situatie in een aantal herkomstlanden van asielaanvragers wordt als veilig beschouwd.¹⁷² ¹⁷³ Dit gaat om alle landen in de EU en landen die op een specifieke lijst van 'veilige landen van herkomst (asielzoekers)' staan. De situatie van landen op deze lijst wordt om het jaar opnieuw beoordeeld. Voor asielaanvragers uit veilige landen van herkomst is de asielprocedure in Nederland anders dan voor andere asielaanvragers. Asielaanvragers uit deze landen komen zelden in aanmerking voor een verblijfsvergunning op grond van asiel en de procedure verloopt sneller.¹⁷⁴

¹⁷⁵

Figuur 6.4 Aandeel asielaanvragers uit veilige landen van herkomst in Nederland van januari 2022 t/m april 2025.¹⁷⁶

In totaal ontving Nederland van januari tot en met april 2025 bijna 470 aanvragen van personen uit 'veilige landen'. Van januari 2022 tot en met april 2025 komt gemiddeld vijf procent van de asielaanvragers uit een 'veilig land' (zie Fig. 6.4; minimum per maand = 3%; maximum 9%). Van januari tot en met april 2025 lag het aandeel hoger met tussen de zeven en negen procent per maand.

Deze aanvragen werden vooral ingediend door personen met de Marokkaanse (2,9% van de totale eerste asielinstroom in Nederland) en Tunesische nationaliteit (1,1%). Er vroegen weinig burgers uit andere 'veilige landen' asiel aan in Nederland in januari tot en met april 2025 ($\leq 0,7\%$ van de totale instroom per nationaliteit).

¹⁷² Rijksoverheid, 2025. Welke landen staan op de lijst van veilige landen van herkomst? Geraadpleegd op 28-05-2025. url.

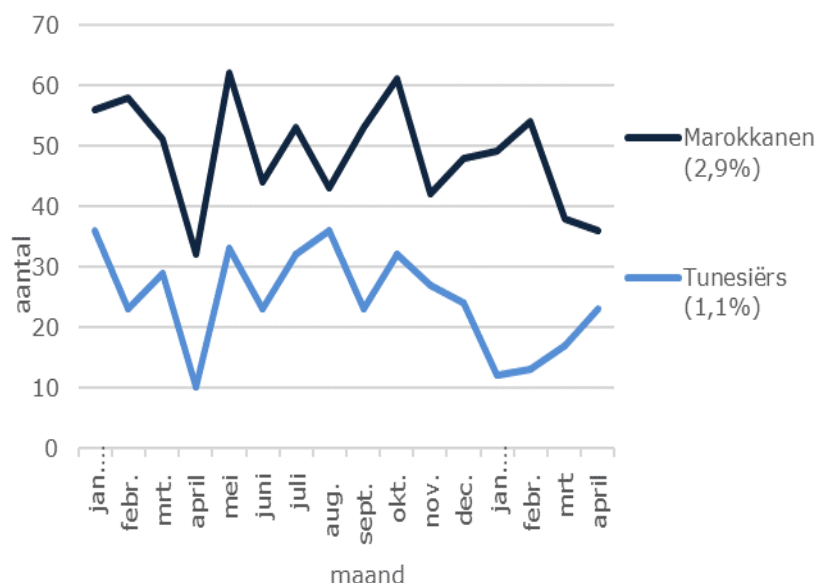
¹⁷³ Er liep een zaak bij het EU-Hof van Justitie over de vraag of de Procedurerichtlijn zo mag worden uitgelegd dat er gebiedsdelen worden uitgezonderd van de aanwijzing. Op 4 oktober 2024 oordeelde het Hof dat dit niet is toegestaan. Dit in tegenstelling tot het huidige Nederlandse beleid en de rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

¹⁷⁴ Rijksoverheid, 2025. Welke landen staan op de lijst van veilige landen van herkomst? Geraadpleegd op 14-01-2025. url

¹⁷⁵ Andere EU-lidstaten hebben ook een dergelijke lijst. De EU heeft voorstel voor een gezamenlijke lijst. (Bron: Rijksoverheid, 2025. Welke landen staan op de lijst van veilige landen van herkomst? Geraadpleegd op 28-05-2025. url)

¹⁷⁶ Bron: IND, 2025, METIS Factboards. Geraadpleegd op 28-05-2025.

Figuur 6.5 Aantal eerste asielaanvragen door twee meest voorkomende* nationaliteiten bij 'veilige landen', van januari 2024 t/m april 2025.¹⁷⁷

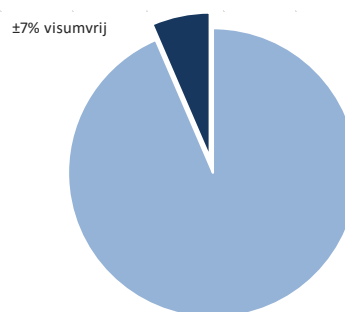
→ Het aantal Marokkanen en Tunesiërs dat asiel aanvraag in Nederland, volgt in de eerste zeven maanden van 2024 deels een parallel patroon met elkaar. Vanaf augustus 2024 volgen de twee nationaliteiten een tegenovergesteld patroon. Omdat veel Marokkanen en Tunesiërs voor een asielaanvraag in Nederland al langer in verschillende landen in Europa verblijven is moeilijk te zeggen waardoor deze veranderingen worden veroorzaakt.

* In periode januari t/m april 2025;

6.2.1.2 Asielaanvragen en tijdelijke bescherming van personen van visumvrije nationaliteiten

Figuur 6.6 Aandeel asielaanvragers in Nederland met visumvrije nationaliteiten van januari 2022 t/m april 2025.¹⁷⁸

Van een aantal (al dan niet als veilig gedefinieerde) herkomstlanden mogen onderdanen zonder visum (visumvrij) het Schengengebied en dus Nederland inreizen.¹⁷⁹ Sommigen doen hierna een asielaanvraag in Nederland. Van januari 2022 tot en met april 2025 heeft gemiddeld zeven procent van de asielaanvragers een nationaliteit waarvoor geen visumplicht geldt (minimum per maand = 4%; maximum = 13%). Van januari tot en met april 2025 lag het aandeel hoger met tussen de zeven en twaalf procent per maand.

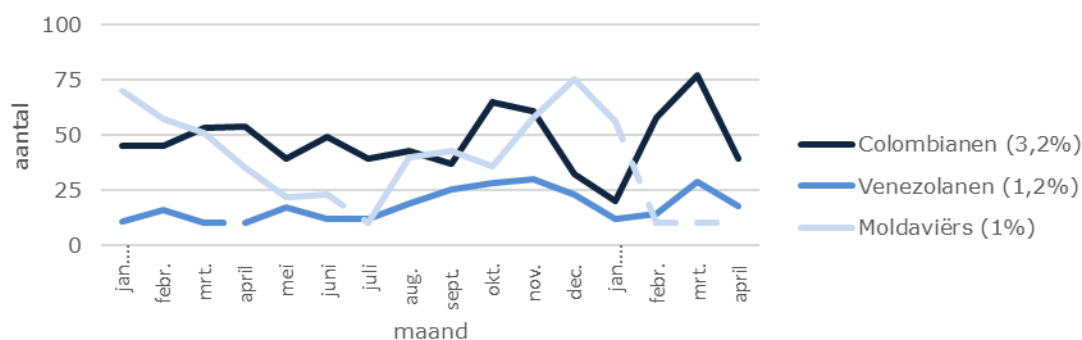
Van januari tot en met april 2025 werden asielaanvragen van visumvrije nationaliteiten vooral ingediend door **Colombianen, Venezolanen en Moldaviërs** (respectievelijk 3%, 1% en 1% van het totale aantal asielaanvragen in Nederland). Alle overige visumvrije nationaliteiten volgen op afstand ($\leq 0,7\%$). Waar Colombianen en Venezolanen een relatief klein deel van de asielinstroom in Nederland uitmaken, behoren ze in de EU+ tot de vijf meest voorkomende nationaliteiten (zie §5.3.2.1).

¹⁷⁷ Bron: IND, 2025, METIS Factboards. Geraadpleegd op 28-05-2025. De top twee is gebaseerd op de aantallen aanvragen van januari t/m april 2025.

¹⁷⁸ Bron: IND, 2025, METIS Factboards. Geraadpleegd op 28-05-2025. NB. Het gaat om het aandeel in de eerste asielaanvragen van personen met nationaliteiten die op het moment van schrijven visumvrij zijn.

¹⁷⁹ Schengenvisum.info, 2025. Lijst met niet-visumplichtige nationaliteiten. Geraadpleegd op 28-05-2025. [url](https://www.schengenvisum.info).

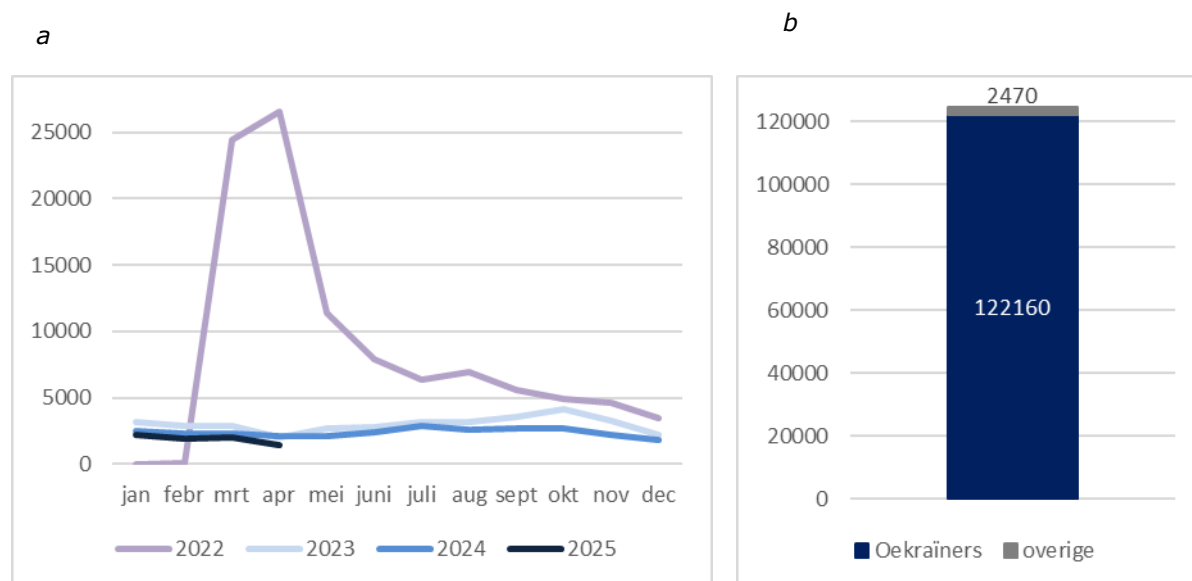
Figuur 6.7 Aantal eerste asielaanvragen door meest voorkomende* visumvrije nationaliteiten, van januari 2024 t/m april 2025**. ¹⁸⁰

* In periode januari t/m april 2025; ** ●● in de grafiek betekent minder dan tien aanvragen per maand

Het aantal **Colombiaanse** en **Venezolaanse** asielaanvragen volgt een vergelijkbaar patroon in januari tot en met april 2025 in Nederland, met in januari een daling, in februari en maart een stijging en in april weer een daling. Het aantal **Moldavische** asielaanvragen daalt in februari sterk waarna het stabiel blijft in maart en april. Vergeleken met de eerste vier maanden van 2024 is het aantal Venezolaanse asielaanvragen in 2025 hoger en het aantal Colombiaanse asielaanvragen redelijk stabiel gebleven. Het aantal Moldavische asielaanvragen ligt daarentegen juist lager in 2025 vergeleken met dezelfde periode in 2024.

Figuur 6.8a en 6.8b Aantal registraties per maand voor tijdelijke bescherming door Oekraïners, van februari 2022 t/m april 2025 (a) en aantal personen die op 1 mei 2025 onder de RTB in Nederland geregistreerd staan (b). ¹⁸¹

° inclusief personen die niet meer onder de richtlijn geregistreerd staan

In januari tot en met april 2025 registreerden zich minder Oekraïners dan in dezelfde periode in 2024: 7.480 in totaal en gemiddeld 1.870 per maand in 2025, tegen 9.217 in totaal en gemiddeld 2.300 per maand in dezelfde periode in 2024. Op 1 mei 2025 stonden er in totaal 122.160 Oekraïners

¹⁸⁰ Bron: IND, 2025, METIS Factboards. Geraadpleegd op 28-05-2025.

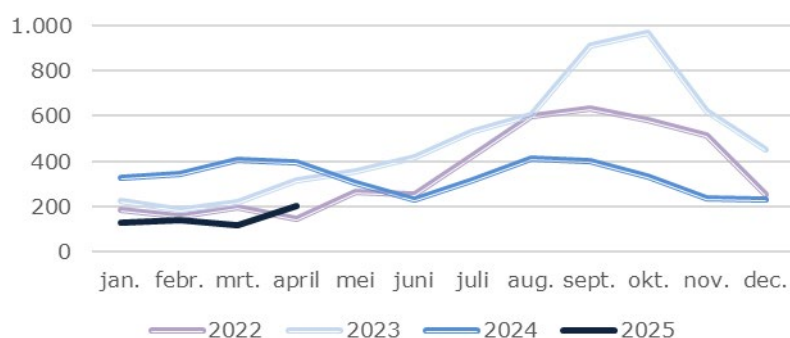
¹⁸¹ Bron: IND, 1 mei 2025. De gegevens kunnen afwijken van die in de GBA door het vertragend effect van de verwerking van de gegevens uit het GBA in INDiGO.

onder de richtlijn in Nederland geregistreerd. Dit zijn er ruim 3.000 meer dan vier maanden eerder (op 1 januari 2025).¹⁸²

6.2.2 Asielaanvragen van alleenstaande/-reizende minderjarigen

Een specifieke groep binnen de asielinstroom is die van minderjarigen die zonder ouder of andere wettelijk vertegenwoordiger asiel aanvragen.

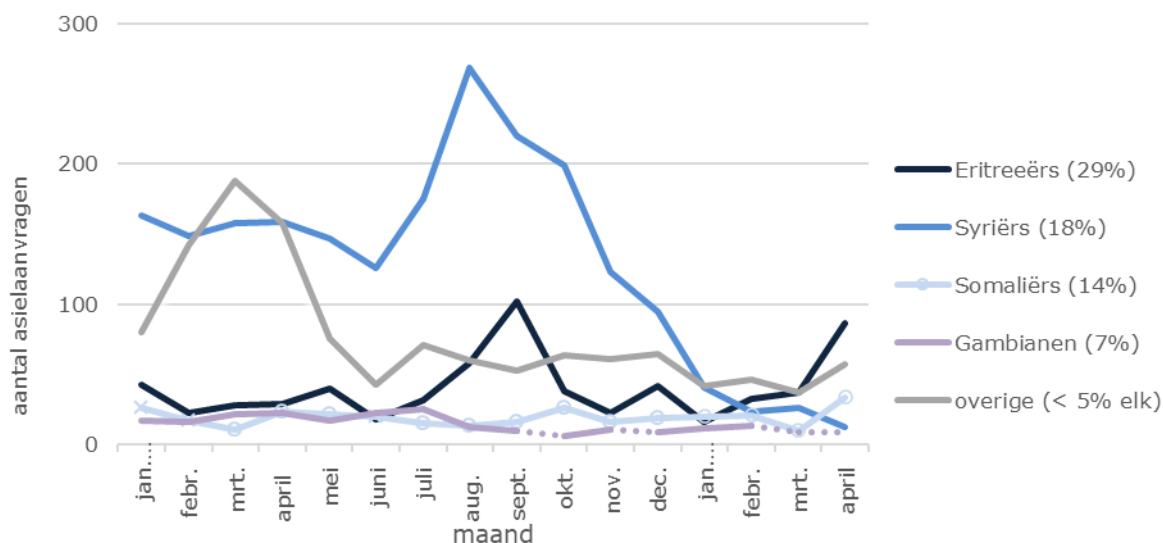
*Figuur 6.9 Aantal eerste asielaanvragen door alleenstaande minderjarigen in Nederland per maand, van januari 2022 t/m april 2025.*¹⁸³

→ Net zoals bij het totaal aantal asielaanvragen in Nederland, ligt het aantal personen dat als alleenstaande minderjarige asiel aanvraag in Nederland van januari tot en met maart 2025 lager dan voorgaande jaren. Redenen waarom alleenstaande minderjarigen in Nederland asiel aanvragen lopen uiteen en gelden deels

ook voor andere asielzoekers. De redenen zijn complex, zowel binnen als tussen verschillende nationaliteiten.¹⁸⁴

*Figuur 6.12 Aantal eerste asielaanvragen door vier meest voorkomende en overige nationaliteiten bij alleenreizende minderjarigen, van januari 2024 t/m april 2025.*¹⁸⁵

* Aantallen kleiner dan 10 weergegeven als '••••'

Wat betreft Eritrese amv's is er een toename in het aantal asielaanvragen in januari tot en met april 2025 te zien. In dezelfde periode vorig jaar was er geen piek te zien van Eritrese amv's. Wel was er in de zomer vorig jaar een tijdelijke piek van Eritrese amv's. Van augustus tot en met december 2024 daalde het aantal Syrische amv's sterk. Hoewel meer geleidelijk bleef het aantal Syrische

¹⁸² IND & KMar, 2025. Migratieradar Asiel winter 2025.

¹⁸³ Bron: IND, 2025, METIS Factboards. Geraadpleegd op 04-06-2025.

¹⁸⁴ IND, juni 2022, Analyse instroom alleenstaande minderjarige vreemdelingen, [url](#)

¹⁸⁵ Bron: IND, 2025, METIS Factboards. Geraadpleegd op 04-06-2025. De top 4 is gebaseerd op de aantallen aanvragen van januari t/m april 2025.

amv's ook dalen in januari tot en met april 2025. Ook bij de Somalische nationaliteit is er een stijging te zien in april 2025. Het aantal Gambiaanse amv's was redelijk stabiel.

Figuur 6.15 Aantal eerste asielaanvragen door Eritrese alleenreizende minderjarigen in Nederland per maand, van januari 2022 t/m april 2025.

